

Sprawozdanie finansowe
za 2018 rok
sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej
zatwierdzonymi do stosowania przez UE
wraz ze sprawozdaniem z badania
Biegłego Rewidenta.

Spis treści

I. SPRAWOZDANIE FINANSOWE	4
1. Sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	4
2. Sprawozdanie z całkowitych dochodów.....	5
3. Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym.....	6
4. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	7
II. INFORMACJE DODATKOWE	8
1. Informacje ogólne.....	8
1.1. Forma prawna i podstawowy przedmiot działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)	8
1.2. Czas trwania Spółki.....	8
1.3. Okresy, za które prezentowane jest sprawozdanie finansowe i porównywalne dane finansowe.....	8
1.4. Informacje dotyczące składu osobowego Zarządu oraz Rady Nadzorczej.....	8
1.5. Struktura akcjonariatu.....	9
1.6. Informacja o sporządzaniu sprawozdania skonsolidowanego.....	9
1.7. Inwestycje Spółki.....	9
1.8. Założenie o kontynuowaniu działalności gospodarczej przez Spółkę.....	9
1.9. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza.....	9
1.10. Kursy użyte do przeliczenia wybranych danych finansowych.....	10
1.11. Istotne zdarzenia następujące po zakończeniu okresu rocznego.....	10
1.12. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty.....	10
1.13. Zmiany zobowiązań lub aktywów warunkowych.....	10
1.14. Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych.....	10
1.15. Zmiany w strukturze jednostki w ciągu okresu rocznego.....	10
1.16. Data zatwierdzenia sprawozdania.....	10
2. Zastosowanie MSR/MSSF.....	11
2.1. Oświadczenie o zgodności.....	11
2.2. Standardy zastosowane po raz pierwszy.....	11
2.3. Standardy i interpretacje, które nie weszły jeszcze w życie.....	12
2.4. Dobrowolna zmiana zasad Rachunkowości.....	14
2.5. Porównywalność danych finansowych za rok poprzedzający z danymi ze sprawozdania finansowego za okres sprawozdawczy.....	14
3. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.....	14
4. Istotne zasady rachunkowości.....	17
III. DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	31
1. Przychody ze sprzedaży.....	31
2. Koszty według rodzaju.....	31
3. Koszty świadczeń pracowniczych.....	32
4. Pozostałe przychody operacyjne.....	32
5. Pozostałe koszty operacyjne.....	32
6. Przychody finansowe.....	33
7. Koszty finansowe.....	33
8. Podatek dochodowy.....	34
9. Rzeczowe aktywa trwałe.....	36
10. Wartość firmy.....	37
11. Wartości niematerialne.....	38
12. Inwestycje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współzależnych oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.....	39
12.1. Inwestycje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współzależnych.....	39
13. Zapasy.....	40
14. Należności.....	41
15. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.....	42
16. Inne krótkoterminowe aktywa finansowe.....	42
17. Kapitał podstawowy.....	43
18. Inne składniki kapitału.....	43
19. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne.....	43
20. Zobowiązania długoterminowe.....	45
21. Zobowiązania krótkoterminowe.....	45
22. Rozliczenia międzyokresowe.....	46
23. Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z rachunku przepływów pieniężnych.....	46
24. Sprawy sądowe.....	47
25. Zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe.....	47

26.	Zobowiązania inwestycyjne	47
27.	Informacja o przeciętnym zatrudnieniu.....	47
28.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym.....	47
29.	Instrumenty finansowe	48
30.	Działalność zaniechana.....	50
31.	Informacje dotyczące segmentów operacyjnych.....	50
32.	Transakcje z podmiotami powiązanymi	51
32.1.	Informacja o transakcjach z podmiotami z grupy kapitałowej:.....	51
32.2.	Informacja o wynagrodzeniach, nagrodach i korzyściach Zarządu i Rady Nadzorczej:.....	51
33.	Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	52
34.	Informacje dotyczące umowy z podmiotem uprawnionym do badań sprawozdań finansowych.	52
34.1.	Informacja o umowie:.....	52
34.2.	Informacja o wynagrodzeniu:	52

I. SPRAWOZDANIE FINANSOWE**1. Sprawozdanie z sytuacji finansowej.**

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (tys. zł)	Nota Nr.	stan na 31.12.2018	stan na 31.12.2017
A k t y w a			
Aktywa trwałe		400 787	412 263
1. Rzeczowe aktywa trwałe	9	380 500	388 184
2. Wartość firmy	10	2 008	2 008
3. Wartości niematerialne	11	1 000	1 135
4. Należności długoterminowe		58	58
5. Udziały w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	12	1 485	2 750
6. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe, w tym:		15 736	18 128
- inne rozliczenia międzyokresowe		58	59
- aktywa z tytułu podatku odroczonego	8	15 678	18 069
Aktywa obrotowe		372 888	320 052
1. Zapasy	13	61 476	62 397
2. Należności krótkoterminowe		179 292	187 321
2.1. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	14	177 810	187 321
2.2. Należności z tytułu podatku CIT		1 482	0
3. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	15	381	676
4. Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	16	131 739	69 658
A k t y w a r a z e m		773 675	732 315
P a s y w a			
Kapitał własny ogółem		670 238	630 704
1. Kapitał podstawowy	17	7 499	7 499
2. Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		18 146	18 146
3. Inne składniki kapitału	18	-1 370	-1 142
4. Kapitał zapasowy		568 140	492 275
5. Kapitał z aktualizacji wyceny		748	785
6. Zyski zatrzymane/ niepokryte straty		77 075	113 141
Zobowiązania ogółem		103 437	101 611
Zobowiązania długoterminowe		9 975	9 249
1. Rezerwy na zobowiązania		9 497	8 953
1.1. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	19	9 497	8 953
2. Zobowiązania długoterminowe	20	478	296
Zobowiązania krótkoterminowe		93 462	92 362
1. Rezerwy na zobowiązania		921	794
1.1. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	19	921	794
2. Zobowiązania krótkoterminowe	21	92 541	91 568
2.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		76 784	71 882
2.2. Zobowiązanie z tytułu podatku CIT	21	0	683
2.3. Rozliczenia międzyokresowe	22	15 757	19 003
P a s y w a r a z e m		773 675	732 315

2. Sprawozdanie z całkowitych dochodów.

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW (tys. zł)	Nota Nr.	2018	2017 (przekształcone)
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	1	559 164	566 324
1. Przychody netto ze sprzedaży produktów	1	543 781	548 475
2. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	1	15 383	17 849
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:		(347 731)	(366 043)
1. Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	2	(337 506)	(353 634)
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów		(10 225)	(12 409)
III. Zysk (strata) brutto na sprzedaży		211 433	200 281
Koszty sprzedaży	2	(53 824)	(49 714)
Koszty ogólnego zarządu	2	(63 213)	(52 719)
IV. Zysk (strata) na sprzedaży		94 396	97 848
Pozostałe przychody operacyjne	4	1 144	1 132
Pozostałe koszty operacyjne	5	(1 170)	(1 485)
V. Zysk (strata) działalności operacyjnej		94 370	97 495
Przychody Finansowe	6	3 354	7 758
Koszty Finansowe	7	(599)	(277)
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	12	(1 265)	(415)
VI. Zysk/ (strata) brutto		95 860	104 561
Podatek dochodowy	8	(18 604)	8 761
VII. Zysk/ (strata) netto za okres		77 256	113 322
VIII. Inne całkowite dochody:		(228)	(2 931)
Pozycje, które nie zostaną przeniesione do wyniku:		(228)	(2 931)
Zyski i straty z tytułu przeszacowania aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		-	(2 903)
Zyski i straty aktuarialne z tytułu odpraw emerytalnych		(264)	(20)
Podatek dochodowy dotyczący pozycji niepodlegających przeniesieniu		36	(8)
IX. SUMA CAŁKOWITYCH DOCHODÓW		77 028	110 391
Liczba akcji zwykłych		1 499 755	1 499 755
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)		51,51 zł	75,56 zł

Zysk rozwodniony nie występuje.

3. Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym.

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM (tys. zł)		Kapitał akcyjny	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Inne składniki kapitału	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski /straty z lat ubiegłych	Kapitał własny Razem
2018 rok	Na 1 stycznia 2018	7 499	18 146	-1 142	492 275	785	113 141	630 704
	- wynik netto	0	0	0	0	0	77 256	77 256
	- inne całkowite dochody	0	0	-228	0	0	0	-228
	a) całkowite dochody razem	0	0	-228	0	0	77 256	77 028
	b) przekazanie niepodzielonego zysku zgodnie z uchwałą WZA	0	0	0	75 828	0	-75 828	0
	c) wypłacone dywidendy	0	0	0	0	0	-37 494	-37 494
	d) przekazanie kapitału z aktualizacji wyceny na kapitał zapasowy	0	0	0	37	-37	0	0
	Na 31 grudnia 2018	7 499	18 146	-1 370	568 140	748	77 075	670 238
2017 rok	Na 1 stycznia 2017	7 499	18 146	1 789	437 184	785	84 905	550 308
	- wynik netto	0	0	0	0	0	113 322	113 322
	- inne całkowite dochody	0	0	-2 931	0	0	0	-2 931
	a) całkowite dochody razem	0	0	-2 931	0	0	113 322	110 391
	b) przekazanie niepodzielonego zysku zgodnie z uchwałą WZA	0	0	0	55 091	0	-55 091	0
	c) wypłacone dywidendy	0	0	0	0	0	-29 995	-29 995
	d) przekazanie kapitału z aktualizacji wyceny na kapitał zapasowy	0	0	0	0	0	0	0
	Na 31 grudnia 2017	7 499	18 146	-1 142	492 275	785	113 141	630 704

4. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych.

SPRAWOZDANIE Z PRZEPLYWÓW PIENIĘŻNYCH (tys.zł)	2018	2017
A. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		
I. Zysk (strata) brutto	95 860	104 561
II. Korekty razem	24 375	-21 317
1. Amortyzacja	28 635	25 619
2. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	-142	1 042
3. Podatek dochodowy zapłacony	-18 340	-18 577
4. Odsetki i dywidendy	-20	-195
5. (Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej	1 647	-3 801
6. Zmiana stanu rezerw	406	143
7. Zmiana stanu zapasów	921	-18 305
8. Zmiana stanu należności	9 552	3 825
9. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych (z wyjątkiem pożyczek i kredytów)	4 677	-17 085
10. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-2 961	6 017
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	120 235	83 244
B. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	29	115
2. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-20 332	-98 332
3. Wpływy z aktywów finansowych	19	28 275
IV. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-20 284	-69 942
C. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		
1. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	-37 494	-29 995
2. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	-113	-61
3. Odsetki	-21	-13
V. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-37 628	-30 069
D. Przepływy pieniężne netto, razem	62 323	-16 767
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych:	62 323	-16 851
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-1	-101
F. Środki pieniężne na początek okresu	67 862	84 629
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/- D)	130 185	67 862

II. INFORMACJE DODATKOWE

1. Informacje ogólne.

1.1. Forma prawna i podstawowy przedmiot działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)

Wawel Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie.

Spółka jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia XI Wydział Gospodarczy w Krakowie pod numerem 14525. Spółce nadano numer statystyczny REGON: 350035154.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki według działów Polskiej Klasyfikacji Działalności jest produkcja kakao, czekolady i wyrobów cukierniczych oznaczona symbolem (PKD 2007) 1082Z.

Akcje Spółki znajdują się w obrocie na rynku podstawowym GPW w Warszawie S.A. Według klasyfikacji przyjętej przez GPW w Warszawie S.A., Spółka działa w sektorze przemysłu spożywczego.

1.2. Czas trwania Spółki.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

1.3. Okresy, za które prezentowane jest sprawozdanie finansowe i porównywalne dane finansowe.

Prezentowane dane finansowe obejmują okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.

Dane porównywalne obejmują okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017r.

1.4. Informacje dotyczące składu osobowego Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

W 2018 roku nie nastąpiły zmiany w składzie Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

Stan osobowy na dzień 31.12.2018 był następujący:

ZARZĄD

Prezes Zarządu -	Dariusz Orłowski
Członek Zarządu -	Wojciech Winkel

RADA NADZORCZA

Przewodniczący Rady Nadzorczej -	Hermann Opferkuch*
Z-ca Przewodniczącego Rady Nadzorczej -	Eugeniusz Małek
Sekretarz Rady Nadzorczej -	Paweł Bałaga
Członek Rady Nadzorczej -	Paweł Tomasz Brukszo
Członek Rady Nadzorczej -	Nicole Opferkuch
Członek Rady Nadzorczej -	Christoph Köhnlein
Członek Rady Nadzorczej -	Laura Weiss

*) W dniu 24 lutego 2019 r. zmarł Pan Hermann Opferkuch, który pełnił funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej Emitenta.

1.5. Struktura akcjonariatu.

Według stanu na 31.12.2018 struktura akcjonariatu Wawel S.A. jest następująca:

Nazwa podmiotu:	ilość akcji	% udziału w kapitale akcyjnym	ilość głosów	% głosów na WZA
Hosta InternatioŃal AG z siedzibą w Münchenstein (Szwajcaria)	781 761	52,13%	781 761	52,13%
MetLife OFE z siedzibą w Warszawie *	147 029	9,80%	147 029	9,80%
Nationale-Nederlanden OFE z siedzibą w Warszawie **	76 322	5,09%	76 322	5,09%
Kayne Anderson Rudnick Investment Management z siedzibą w Los Angeles ***	75 179	5,01%	75 179	5,01%
Pozostali akcjonariusze	419 464	27,97%	419 464	27,97%
RAZEM	1 499 755	100,00%	1 499 755	100,00%

*) informacja o liczbie akcji podana zgodnie z zawiadomieniem otrzymanym przez Emitenta na podstawie art. 69 w zw. z art. 87 ust. 1 pkt 3 lit. b Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych

**) informacja o liczbie akcji podana zgodnie z zawiadomieniem otrzymanym przez Emitenta na podstawie art. 69 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych

***) informacja o liczbie akcji podana zgodnie z zawiadomieniem otrzymanym przez Emitenta po przekroczeniu progu 5% na podstawie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

1.6. Informacja o sporządzaniu sprawozdania skonsolidowanego.

Emitent nie jest jednostką dominującą w stosunku do innych podmiotów i nie sporządza sprawozdania skonsolidowanego.

1.7. Inwestycje Spółki.

Spółka posiada inwestycje w następującej jednostce stowarzyszonej.

Nazwa	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Procentowy udział Spółki w kapitale	
			31.12.2018	31.12.2017
PAT WTKF "Lasoszczi"	Iwano-Frankowsk (Ukraina)	produkcja kakao, czekolady i wyrobów cukierniczych	48,5%	48,5%

1.8. Założenie o kontynuowaniu działalności gospodarczej przez Spółkę.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez Wawel S.A. w dającej się przewidzieć przyszłości, czyli w okresie co najmniej 12 miesięcy po dacie bilansowej, tj. do dnia 31 grudnia 2019 roku. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

1.9. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza.

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone w polskich złotych. Polski złoty jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą. Dane w sprawozdaniu finansowym zostały wykazane w tysiącach złotych.

1.10. Kursy użyte do przeliczenia wybranych danych finansowych.**Dane finansowe za rok 2018:**

- do przeliczenia poszczególnych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej został użyty średni kurs EURO obowiązujący na dzień 31.12.2018 r. ogłoszony przez NBP:

1 EUR = **4,3000** zł

- do przeliczenia poszczególnych pozycji sprawozdania z dochodów całkowitych oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych za 2018 r. został użyty kurs EURO stanowiący średnią arytmetyczną średnich kursów EURO ogłoszonych przez NBP na koniec każdego miesiąca 2018 r.

1 EUR = **4,2669** zł

Dane finansowe za rok 2017:

- do przeliczenia poszczególnych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej został użyty średni kurs EURO obowiązujący na dzień 31.12.2017r. ogłoszony przez NBP:

1 EUR = **4,1709** zł

- do przeliczenia poszczególnych pozycji sprawozdania z dochodów całkowitych oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych za 2017 r. został użyty kurs EURO stanowiący średnią arytmetyczną średnich kursów EURO ogłoszonych przez NBP na koniec każdego miesiąca 2017 r.

1 EUR = **4,2447** zł

1.11. Istotne zdarzenia następujące po zakończeniu okresu rocznego.

Istotne zdarzenia, następujące po zakończeniu okresu rocznego, które nie zostały odzwierciedlone w sprawozdaniu finansowym za dany okres roczny – nie wystąpiły.

1.12. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty.**Dywidenda za rok 2017:**

W dniu 20.06.2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Wawel S.A., podjęło uchwałę nr 6, w sprawie przeznaczenia z zysku Spółki za 2017 rok na dywidendę dla akcjonariuszy kwoty 37.493.875,00 zł, co stanowi 25,00 zł na jedną akcję. Dniem ustalenia prawa do dywidendy był dzień 02.07.2018 r., natomiast dywidenda została wypłacona w dniu 10.07.2018r. Pozostała część zysku netto w kwocie 75.828.596,66 została przeznaczona na kapitał zapasowy.

Dywidenda za rok 2018:

Zarząd będzie rekomendował przeznaczenie części zysku Spółki za rok 2018 na wypłatę dywidendy.

1.13. Zmiany zobowiązań lub aktywów warunkowych.

Zobowiązania i aktywa warunkowe nie występują.

1.14. Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych.

Nie występują.

1.15. Zmiany w strukturze jednostki w ciągu okresu rocznego

Nie wystąpiły.

1.16. Data zatwierdzenia sprawozdania.

Niniejsze sprawozdanie finansowe Spółki za okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2018 roku, zostało przez Zarząd zatwierdzone do publikacji dnia 14.03.2019 roku.

2. Zastosowanie MSR/MSSF.

2.1. Oświadczenie o zgodności.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania MSSF, MSSF różnią się od MSSF UE.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”).

2.2. Standardy zastosowane po raz pierwszy.

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących nowych lub zmienionych standardów oraz interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku.

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 Data wejścia w życie MSSF 15 (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 4 Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe łącznie z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano 12 września 2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego skróconego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Wyjaśnienia do MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 12 kwietnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego skróconego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 2 Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji (opublikowano dnia 20 czerwca 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego skróconego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2014-2016 (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego skróconego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – Zmiany do MSSF 12 mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później, natomiast Zmiany do MSSF 1 oraz MSR 28 mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Interpretacja KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej i zaliczki (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego skróconego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 40: Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnej (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego skróconego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,

- wpływ zastosowania MSSF 9 na sprawozdanie finansowe:

Spółka zastosowała MSSF 9 od dnia wejścia w życie standardu, bez przekształcania danych porównawczych. Spółka przeprowadziła szczegółową ocenę wpływu wprowadzenia MSSF 9 na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Spółki lub jej wyników finansowych.

Nie zidentyfikowano różnic w odniesieniu do klasyfikacji i wyceny aktywów i zobowiązań finansowych. W odniesieniu do utraty wartości Spółka zidentyfikowała niższe kategorie aktywów finansowych, w ramach których dokonała weryfikacji wpływu kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych zgodnie z MSSF 9 na sprawozdanie finansowe:

- Należności handlowe z tytułu dostaw i usług,
- Depozyty i lokaty w bankach,
- Udzielone pożyczki

Zastosowanie MSSF 9 zasadniczo zmienia podejście do utraty wartości aktywów finansowych poprzez odejście od koncepcji *straty poniesionej* na rzecz *straty oczekiwanej*, gdzie całość oczekiwanej straty kredytowej jest rozpoznawana *ex-ante*.

W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, Spółka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia przy użyciu macierzy rezerw. Spółka wykorzystuje swoje dane historyczne dotyczące strat kredytowych, skorygowane w stosownych przypadkach o wpływ informacji dotyczących przyszłości.

Analizy dokonano w oparciu o wskaźniki oczekiwanego niewypełnienia zobowiązania ustalone na podstawie danych historycznych obejmujących okres, co do których należności z tytułu dostaw i usług stały się wymagalne tj od 2015 do 2017 roku. Natomiast analiza zapłaty dotycząca tych należności obejmowała okres od 2015 do 2018 roku. Spółka ocenia iż, nie wykonanie zobowiązania przez dłużnika (ang. *default*) następuje w przypadku gdy opóźnienie w spłacie przekroczy 90 dni. Wyliczone wskaźniki „niespłacalności” należności zostały odniesione do bieżącego salda należności (tj. na 31.12.2018) pomniejszonego o należności ubezpieczone w wysokości obowiązującego na dzień 31.12.2018 limitu kredytowego pomniejszonego o udział własny w ubezpieczeniu. Dodatkowo należności w przedziale przeterminowania powyżej 90 dni na bazie analizy historycznych opóźnień w zapłacie zostały podzielone na odzyskiwalne (objęte odpisem wg wskaźnika jak dla należności z innych przedziałów przeterminowania) i nieodzyskiwalne (objęte odpisem w 100%).

Na dzień 31 grudnia 2017 Spółka oszacowała wpływ zastosowania MSSF 9 jako nieistotny dla sprawozdania finansowego i zdecydowała o nieprzekształcaniu danych porównawczych w tym zakresie.

W odniesieniu do depozytów i lokat w bankach komercyjnych z powodu wysokiej wiarygodności kredytowej banków współpracujących Spółka oszacowała wpływ wdrożenia MSSF 9 jako niematerialny z perspektywy sprawozdania finansowego.

- wpływ zastosowania MSSF 15 na sprawozdanie finansowe:

Zastosowania MSSF 15 wpłynęło na prezentację przychodów i kosztów sprzedaży (opisane w pkt 2.5).

Zastosowanie pozostałych zmian standardów i interpretacji nie miało wpływu na sytuację finansową, wyniki działalności Spółki, ani też na zakres informacji prezentowanych w skróconym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Spółki.

2.3. Standardy i interpretacje, które nie weszły jeszcze w życie.

- MSSF 14 *Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe* (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 *Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem* (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony;
- MSSF 16 *Leasing* (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;

- MSSF 17 *Umowy ubezpieczeniowe* (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później;
- KIMSF 23 *Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego* (opublikowano dnia 7 czerwca 2017 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 9 *Wcześniejsze spłaty z ujemną rekompensatą* (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- Zmiany do MSR 28 *Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach* (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- *Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017* (opublikowano dnia 12 grudnia 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- Zmiany do MSR 19 *Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu* (opublikowano dnia 7 lutego 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później;
- *Zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych zawartych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej* (opublikowano dnia 29 marca 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiana do MSSF 3 *Połączenia jednostek* (opublikowano dnia 22 października 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1 i MSR 8: *Definicja istotności* (opublikowano dnia 31 października 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później.

Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

- wpływ MSSF 16 Leasing

Spółka dokonała analizy wszystkich umów najmu lokali dla sklepów firmowych, powierzchni magazynowych i prawa użytkowania wieczystego gruntu i określiła które umowy spełniają definicje leasingu według MSSF 16. Oszacowano dla poszczególnych umów zawartych na czasy określone i nieokreślone przewidywane okresy trwania leasingu oraz krańcowe stopy leasingowe. Wpływ zastosowania MSSF na bilans otwarcia na dzień 01.01.2019 jako aktywo z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania z tytułu umów leasingowych oszacowano na kwotę 11,1 mln zł.

Do części umów spółka dokonała uproszczenia i wyłączyła z ujęcia jako leasing.

Wyłączenie dotyczyło umów dotyczących głównie najmu powierzchni magazynowych, co do których istniała wystarczająca pewność iż okres ich trwania będzie krótszy niż 12 miesięcy od daty 01.01.2018.

Wyłączenia dokonano również dla umów obejmujących aktywa o niskiej wartości za które uznaje się aktywa niskocenne, których wartość rynkowa na dzień przyjęcia do użytkowania nie przekracza równowartości kwoty 5 tys USD, a ich ilość o podobnych cechach i zastosowaniu aktywa nie jest dla Spółki istotna.

Powyższe wyłączenie dotyczy głównie najmu niewielkich powierzchni magazynowych oraz niewielkich fragmentów elewacji dla umieszczenia reklam sklepów firmowych.

Według szacunków Spółki pozostałe standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy.

2.4. Dobrowolna zmiana zasad Rachunkowości.

W stosunku do stosowanych w ostatnim rocznym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zmieniła zasad Rachunkowości.

2.5. Porównywalność danych finansowych za rok poprzedzający z danymi ze sprawozdania finansowego za okres sprawozdawczy.

W prezentowanych sprawozdaniach finansowych została zachowana zasada porównywalności danych.

W dniu 1 stycznia 2018 roku wszedł w życie MSSF 15 Przychody z umów z klientami. Spółka zdecydowała o pełnym retrospektywnym zastosowaniu powyższego standardu po raz pierwszy dla okresu rocznego rozpoczynającego się 1 stycznia 2018 roku. Oznacza to, iż dane prezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym zostały przekształcone w celu odzwierciedlenia wpływu nowego standardu, tak jakby obowiązywał on dla okresów przed datą wejścia standardu w życie.

Zmieniła się prezentacja przychodów ze sprzedaży i kosztów sprzedaży w ten sposób, iż część kwot wykazywanych dotychczas jako koszty sprzedaży po zmianie pomniejsza przychody ze sprzedaży.

Poziom kosztów usług wsparcia sprzedaży wykazany jako zmniejszenie przychodów ze sprzedaży za 2018 rok wynosi 45.553 tys. zł.

Zmiana nie ma wpływu na zysk brutto przed opodatkowaniem, zysk netto oraz nie zmienia się wartość kapitału własnego na dzień 31.12.2017.

Poniższe tabele zawierają zestawienie różnic powstałych z tytułu zmiany prezentacji danych porównywalnych sprawozdania za 2017 rok (w tys. zł):

SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH (w tys. zł)	31.12.2017	31.12.2017	31.12.2017
	<i>było</i>	<i>zmiana</i>	<i>przekształcone</i>
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	618 456	(52 132)	566 324
1. Przychody netto ze sprzedaży produktów	600 607	(52 132)	548 475
III. Zysk (strata) brutto na sprzedaży	252 413	(52 132)	200 281
Koszty sprzedaży	(101 846)	52 132	(49 714)

KOSZTY WEDŁUG RODZAJU (w tys. zł)	31.12.2017	31.12.2017	31.12.2017
	<i>było</i>	<i>zmiana</i>	<i>przekształcone</i>
c) usługi obce	32 734	-519	32 215
d) podatki i opłaty	2 912	-763	2 149
g) pozostałe koszty rodzajowe (z tytułu)	69 538	-50 850	18 688
- usługi reklamowe i marketingowe	67 521	-50 850	16 671
Koszty według rodzaju, razem	507 870	-52 132	455 738
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	-101 846	52 132	-49 714

3. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.

Sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego Spółki wymaga od Zarządu jednostki osądów, szacunków oraz założeń, które mają wpływ na prezentowane przychody, koszty, aktywa i zobowiązania i powiązane z

nimi noty oraz ujawnienia dotyczące zobowiązań warunkowych. Niepewność co do tych założeń i szacunków może spowodować istotne korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w przyszłości.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym. Spółka przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania sprawozdania finansowego. Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek wydarzeń w przyszłości wynikających ze zmian rynkowych lub zmian niebędących pod kontrolą Spółki. Takie zmiany są odzwierciedlane w szacunkach lub założeniach w chwili wystąpienia.

Ujmowanie przychodów

Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Zastosowanie MSSF 15 wymaga od Zarządu jednostki dokonywania osądów w następujących obszarach:

Jednostka rozpoznaje przychody z umów z klientami w okresie obowiązywania umowy, w którym strony mają egzekwowlne prawa i obowiązki. Określenie okresu, w którym strony mają egzekwowlne prawa i obowiązki jest kluczowe dla określenia całkowitej ceny transakcyjnej umowy, alokacji całkowitej ceny transakcyjnej do odrębnych dóbr i usług i ustalenia kwoty przychodów do rozpoznania w danym okresie sprawozdawczym. W momencie zawarcia umowy Spółka dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić lub grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.

Spółka przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia (lub do odrębnego dobra lub odrębnej usługi) w kwocie, która odzwierciedla kwotę wynagrodzenia, które - zgodnie z jej oczekiwaniem - przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi. Cena transakcyjna przypisywana jest do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia określonego w umowie, na podstawie proporcji indywidualnych ceny sprzedaży przyrzeczonych dóbr i usług.

Spółka ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów. Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia Spółka ocenia w momencie zawarcia umowy, czy będzie spełniać zobowiązanie do wykonania świadczenia w miarę upływu czasu czy też spełni je w określonym momencie.

Utrata wartości firmy:

Stwierdzenie, czy wartość firmy uległa utracie wartości wymaga oszacowania wartości użytkowej wszystkich jednostek generujących przepływy pieniężne, do których wartość firmy została przypisana. Chcąc obliczyć wartość użytkową, zarząd musi oszacować przyszłe przepływy pieniężne przypadające na daną jednostkę i ustalić właściwą stopę dyskonta, konieczną do obliczenia wartości bieżącej tych przepływów. Czynnikiem dyskontującym jest rynkowa stopa procentowa.

Spółka dokonała testu na utratę wartości „wartości firmy” powstałej w wyniku nabycia w roku 2007 zorganizowanej części przedsiębiorstwa. Wyniki testu są opisane w notcie nr 10.

Utrata wartości udziałów w jednostce stowarzyszonej:

Spółka dokonała testu na utratę wartości jednostki stowarzyszonej tj. Spółki „Lasoszczy” z siedzibą na Ukrainie w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wyniki testu zostały przedstawione w notcie nr 12.

Utrata wartości dla wartości niematerialnych i rzeczowych aktywów trwałych.

Dla wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz dla tych aktywów, o określonym okresie użytkowania, dla których występują przesłanki utraty wartości, jednostka przeprowadza testy na utratę wartości, które polegają na oszacowaniu ich wartości użytkowej na dany dzień w oparciu o przyszłe przepływy pieniężne, których uzyskania oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania tych aktywów.

Spółka dokonała testu na utratę wartości dla wartości niematerialnej o nieokreślonym okresie użytkowania stanowiący zakupioną recepturę jednego ze swoich wyrobów. Wyniki testu zostały przedstawione w nocie nr 11.

Wycena rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych.

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie nr 19.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego.

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz aktywów niematerialnych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Zmiana okresów użytkowania środków trwałych począwszy od 01.01.2019 spowoduje zmniejszenie amortyzacji za rok 2019 o kwotę 1.740 tys. zł w stosunku do wartości jaka wystąpiłaby bez zmiany okresów użytkowania. Wpływ na zmniejszenie amortyzacji spowodowane jest wydłużeniem (zmianą stawek) okresu amortyzacji maszyn i urządzeń o istotnej wartości.

W roku 2018 zmiana okresów użytkowania środków trwałych spowodowała zwiększenie amortyzacji o kwotę 72 tys. zł

Wycena aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu działalności na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej

Wycena i rozpoznanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, jak i możliwości jego zrealizowania, wymaga od Zarządu Spółki zastosowania profesjonalnego osądu oraz szacunków według stanu wiedzy na dzień sporządzenia sprawozdania. W szczególności odnosi się do zakładanych wolumenów produkcji i zakładanego poziomu kosztów w zakładzie produkcyjnym.

Wycena aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu działalności na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej została przedstawiona w nocie nr 8.

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi

odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Z dniem 15 lipca 2016 r. do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania, jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisy ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

Spółka ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 Podatek dochodowy w oparciu o zysk (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi.

Gdy istnieje niepewność co do tego, czy i w jakim zakresie organ podatkowy będzie akceptował poszczególne rozliczenia podatkowe transakcji, Spółka ujmuje te rozliczenia uwzględniając ocenę niepewności.

4. Istotne zasady rachunkowości.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują zarówno środki trwałe (aktywa, które są w stanie umożliwiającym ich funkcjonowanie zgodnie z zamierzeniem kierownictwa), jak też środki trwałe w budowie (aktywa, które są w trakcie budowy lub innego dostosowywania do funkcjonowania zgodnie z zamierzeniem kierownictwa).

Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się i wykazuje w sprawozdaniu finansowym sporządzanym na dzień bilansowy w wartości księgowej netto.

Przez wartość księgową netto rozumie się wartość początkową, pomniejszoną o odpisy umorzeniowe i odpisy z tytułu utraty wartości.

Wartość początkowa rzeczowych aktywów trwałych ustalana jest w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia lub koszt wytworzenia obejmują cenę zakupu oraz inne koszty bezpośrednio związane z przystosowaniem składnika rzeczowych aktywów trwałych do użytkowania. Na koszt wytworzenia lub cenę nabycia składnika rzeczowych aktywów trwałych jeśli wartość jest istotna w stosunku do wartości całego środka trwałego składają się także szacunkowe koszty jego demontażu i usunięcia oraz koszty przywrócenia lokalizacji/gruntu do stanu, w którym się znajdował, do których jednostka jest zobowiązana w związku z jego nabyciem lub wytworzeniem.

Środki trwałe amortyzuje się, gdy są one dostępne do użytkowania, od miesiąca dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa przez okres odpowiadający szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności z uwzględnieniem wartości rezydualnej, przy czym uwzględnienie wartości rezydualnej następuje jeżeli wartość ta jest istotna. Środki trwałe amortyzuje się metodą liniową.

Stosowane są następujące typowe ekonomiczne okresy użytkowania środków trwałych:

Budynki i budowle 10-40 lat
Urządzenia techniczne i maszyny 3-20 lat
Środki transportu i pozostałe 4- 7 lat

Poszczególne części składowe środków trwałych, których wartość jest istotna w stosunku do wartości całego środka trwałego, amortyzowane są oddzielnie zgodnie z ekonomicznym okresem użytkowania.

Poprawność stosowanych stawek amortyzacji jest okresowo weryfikowana (raz do roku) powodując korektę odpisów amortyzacyjnych w następnych latach.

Koszty istotnych remontów, napraw i okresowych przeglądów zaliczane są do rzeczowych aktywów trwałych i amortyzowane są zgodnie z okresem ekonomicznego użytkowania. Z kolei koszty bieżącego utrzymania środków trwałych i ich konserwacji wpływają na wynik finansowy okresu, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych zalicza się aktywa możliwe do zidentyfikowania, niepieniężne i nie posiadające postaci fizycznej.

Wartości niematerialne są ujmowane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one wpływ korzyści ekonomicznych, które mogą być powiązane z tymi aktywami oraz ich wartość można w sposób wiarygodny wycenić.

Początkowe ujęcie wartości niematerialnych następuje według cen nabycia lub kosztu wytworzenia.

Po początkowym ujęciu wartości niematerialne są wyceniane według wartości początkowej pomniejszonej o umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości.

Za wyjątkiem spełniających kryterium aktywowania kosztów prac rozwojowych pozostałe wartości niematerialne wytworzone przez Spółkę we własnym zakresie nie podlegają aktywowaniu i ujmowane są w rachunku zysków i strat okresu, w którym dotyczące ich koszty zostały poniesione.

Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania amortyzuje się metodą liniową, gdy są one dostępne do użytkowania, tzn. kiedy składnik wartości niematerialnych znajduje się w miejscu i w stanie umożliwiającym jego użytkowanie w sposób zamierzony przez kierownictwo w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ekonomicznej użyteczności. Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacji jest okresowo weryfikowana, nie rzadziej niż na koniec roku obrotowego, a ewentualna korekta odpisów amortyzacyjnych dokonywana jest w okresach następnych.

Podstawą naliczania odpisów amortyzacyjnych jest wartość początkowa pomniejszona o wartość rezydualną.

Zasadą jest, że wartość rezydualna wartości niematerialnych jest równa zero za wyjątkiem:

- jeżeli Spółka posiada umowę ze stroną niepowiązaną na zbycie tych praw po ustalonym okresie użytkowania – wtedy wartość rezydualna jest równa wartości określonej w umowie zbycia tych praw,
- jeżeli jest aktywny rynek na tego typu prawa i wartość może być racjonalnie ustalona i jest wysoce prawdopodobne, że rynek ten będzie istniał po okresie użytkowania takiego aktywa.

Stosowane są następujące typowe ekonomiczne okresy użytkowania wartości niematerialnych:

Nabyte koncesje, licencje, prawa do patentów i podobne wartości 2-10 lat

Nabyte oprogramowanie komputerowe 2-10 lat

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji. Ich wartość pomniejszana jest o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania podlegają cyklicznie raz do roku ocenie pod kątem utraty wartości.

Pozostałe wartości niematerialne podlegają weryfikacji pod kątem utraty wartości tylko, gdy zaistniały okoliczności bądź zaszyły zmiany, które wskazują na to, że wartość bilansowa tych aktywów może nie być możliwa do odzyskania.

Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy zaistniały zewnętrzne lub wewnętrzne przesłanki, które wskazują na to, że istnieje ryzyko braku możliwości odzyskania wartości bilansowej rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych i dokonywany jest przegląd tych aktywów pod kątem ewentualnej utraty wartości.

Jeżeli wartość bilansowa aktywów przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną, wówczas wartość tych aktywów jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej poprzez odpowiedni odpis z tytułu utraty wartości oraz ujęcie odpisu aktualizującego w rachunku zysków i strat. Wartością odzyskiwalną jest wyższa z dwóch wartości: wartość użytkowa lub wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży.

Wartość użytkowa jest to bieżąca, szacunkowa wartość przyszłych przepływów środków pieniężnych, których oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów oraz jego likwidacji.

Wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży jest to kwota możliwa do uzyskania ze sprzedaży składnika aktywów na drodze przeprowadzonej na warunkach rynkowych transakcji pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami, po potrąceniu kosztów likwidacji.

Wartość odzyskiwaną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie przepływów pieniężnych.

Aktywa, które samodzielnie nie generują przepływów pieniężnych grupuje się na najniższym poziomie, na jakim powstają przepływy pieniężne niezależne od przepływów z innych aktywów (tzw. ośrodki wypracowujące środki pieniężne).

Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie.

Na każdy dzień bilansowy przeprowadzana jest weryfikacja czy odpis z tytułu utraty wartości nie powinien zostać częściowo lub w całości odwrócony. Przesłanki wskazujące na potrzebę odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości są lustrzanym odbiciem przesłanek utworzenia odpisów z tytułu utraty wartości.

W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwanej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

Nie dokonuje się odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości dla wartości firmy.

Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat jako przychód.

Zapasy

Zapasy są to aktywa:

- przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej;
- będące w trakcie produkcji przeznaczonej na taką sprzedaż lub
- mające postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym

Na dzień bilansowy zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia lub też możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto w zależności od tego, która z kwot jest niższa, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty przydatności ekonomicznej.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu ujmowane są w następujący sposób:

Materiały – w cenie nabycia ustalonej metodą FIFO.

Produkty gotowe - koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego.

Produkty w toku – w cenach ewidencyjnych według wartości technicznego kosztu wytworzenia uwzględniającego stopień przetworzenia produktu.

Towary - w cenie nabycia

Należności

Polityka rachunkowości stosowana do dnia 31 grudnia 2017 roku:

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności na dzień ich powstania są wykazywane w wartości bieżącej przewidywanej zapłaty i ujmowane w okresach późniejszych według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej oraz pomniejszane o odpisy aktualizujące należności co do których oczekuje się, że nie zostaną spłacone.

Należności, w odniesieniu do których Spółka stosuje uproszczenia, wyceniane są w momencie początkowego ujęcia i w okresie po początkowym ujęciu (w tym na dzień bilansowy) w kwocie wymagającej zapłaty.

Polityka rachunkowości stosowana począwszy od dnia 1 stycznia 2018 roku:

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia.. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych aktywów niefinansowych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w bilansie odrębną pozycję.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne obejmują gotówkę w kasie i na rachunkach bankowych. Ekwiwalenty środków pieniężnych są krótkoterminowymi inwestycjami o dużej płynności (o pierwotnym terminie zapadalności do trzech miesięcy), łatwo wymiernymi na określone kwoty środków pieniężnych oraz narażonymi na nieznaczne ryzyko zmiany wartości.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, wykazane w rachunku przepływów pieniężnych, składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących, jeżeli stanowią integralną część zarządzania środkami pieniężnymi.

Kapitał własny

Kapitał własny ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu Spółki.

Kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, w wysokości zgodnej ze statutem Spółki oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej utworzony został z nadwyżki ceny emisyjnej akcji powyżej ich wartości nominalnej pomniejszonej o koszty tej emisji.

Inne składniki kapitału obejmują:

- skutki zmian zysków i strat aktuarialnych dotyczących rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia.
- skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które spółka wycenia w wartości godziwej.

Kapitał zapasowy został utworzony obligatoryjnie w ramach postanowień spółki. Jest on zwiększany na wskutek przeznaczenia części zysku, przeksięgowania różnic z tytułu aktualizacji wartości rozchodowanych środków trwałych. Na kapitał zapasowy odnoszone zostały także skutki umorzenia akcji własnych.

Kapitał z aktualizacji wyceny został utworzony z przeszacowania środków trwałych (przeprowadzonej na podstawie odrębnych przepisów). Jest on zmniejszany na wskutek przeksięgowania różnic z tytułu aktualizacji wartości rozchodowanych środków trwałych.

Zyski/straty zatrzymane w kapitale własnym spółki to niepodzielony wynik z lat poprzednich.

Rezerwy

Rezerwy są zobowiązaniami, których kwota lub termin zapłaty są niepewne.

Spółka tworzy rezerwy w przypadku, gdy na Spółce ciąży obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność rozchodu zasobów stanowiących korzyści ekonomiczne oraz można wiarygodnie oszacować kwotę tego zobowiązania.

Rezerwy tworzy się w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy.

Wysokość utworzonych rezerw jest weryfikowana na dzień bilansowy w celu skorygowania ich do wysokości szacunków zgodnych ze stanem wiedzy na ten dzień. Rozwiązanie rezerw następuje w przypadku, gdy przestało być prawdopodobne, że do wypełnienia obowiązku będzie konieczne wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Wykorzystanie rezerw następuje tylko zgodnie z przeznaczeniem, na które zostały pierwotnie utworzone.

W przypadku, gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, wysokość rezerwy ustalana jest na poziomie bieżącej wartości spodziewanych przyszłych wydatków koniecznych do uregulowania zobowiązania. Zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane w ciężar kosztów finansowych w przypadku zastosowania metody polegającej na dyskontowaniu.

Rezerwy na nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne i rentowe

Zgodnie z obowiązującymi systemami wynagradzania pracownicy mają prawo do nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i rentowych.

Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne (rentowe) są wypłacane jednorazowo w momencie przejścia na emeryturę (rentę). Wysokość odpraw emerytalnych, rentowych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika.

Nagrody jubileuszowe zalicza się do innych długoterminowych świadczeń pracowniczych, natomiast odprawy emerytalne i rentowe zalicza się do programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia.

Rezerwę na zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i nagród jubileuszowych tworzy się w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą.

Wartość bieżąca tych zobowiązań na koniec każdego roku obrotowego jest obliczana przez niezależnego aktuarium i przeszacowywana, jeżeli wystąpią istotne przesłanki mające wpływ na wysokość tego zobowiązania.

Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem m.in. rotacji zatrudnienia, planowanego wzrostu poziomu wynagrodzeń i dotyczą okresu do dnia kończącego rok obrotowy.

Skutki zmian wycen aktuarialnych ujmowane są w zysku/stracie netto, z wyłączeniem zmian zysków i strat aktuarialnych dotyczących rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia, które ujmowane są w innych całkowitych dochodach.

Zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Spółka stosuje uproszczone metody wyceny zobowiązań, w tym również zobowiązań finansowych, które zwykle wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, jeżeli nie powoduje to zniekształcenia informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym, w szczególności w przypadku, gdy okres do momentu uregulowania zobowiązania nie jest długi. Zobowiązania, w tym zobowiązania finansowe, w odniesieniu do których Spółka stosuje uproszczenia, wyceniane są w momencie początkowego ujęcia i w okresie po początkowym ujęciu (w tym na dzień bilansowy) w kwocie wymagającej zapłaty.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania z tytułu podatków, zobowiązania z tytułu wynagrodzeń wobec pracowników, zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone przez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Przychody

Spółka stosuje MSSF 15 *Przychody z umów z klientami* do wszystkich umów z klientami, z wyjątkiem umów leasingowych objętych zakresem MSSF 16 *Leasing*, instrumentów finansowych i innych praw lub zobowiązań umownych objętych zakresem MSSF 9 *Instrumenty finansowe*, MSSF 10 *Skonsolidowane sprawozdania finansowe*, MSSF 11 *Wspólne ustalenia umowne*, MSR 27 *Jednostkowe sprawozdania finansowe* i MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach*.

Podstawową zasadą MSSF 15 jest ujmowanie przychodów w momencie transferu dóbr i usług do klienta, w wartości odzwierciedlającej cenę oczekiwaną przez jednostkę, w zamian za przekazanie tych dóbr i usług. Zasady te są stosowane przy wykorzystaniu modelu pięciu kroków:

- zidentyfikowano umowę z klientem,
- zidentyfikowano zobowiązania do wykonania świadczenia w ramach umowy z klientem,
- określono cenę transakcji,
- dokonano alokacji ceny transakcji do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia,
- ujęto przychody w momencie realizacji zobowiązania wynikającego z umowy.

Identyfikacja umowy z klientem

Spółka ujmuje umowę z klientem tylko wówczas, gdy spełnione są wszystkie następujące kryteria:

- strony umowy zawarły umowę (w formie pisemnej, ustnej lub zgodnie z innymi zwyczajowymi praktykami handlowymi) i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków;
- Spółka jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane;
- Spółka jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane;
- umowa ma treść ekonomiczną (tzn. można oczekiwać, że w wyniku umowy ulegnie zmianie ryzyko, rozkład w czasie lub kwota przyszłych przepływów pieniężnych jednostki); oraz

- jest prawdopodobne, że Spółka otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

Oceniając, czy otrzymanie kwoty wynagrodzenia jest prawdopodobne, Spółka uwzględnia jedynie zdolność i zamiar zapłaty kwoty wynagrodzenia przez klienta w odpowiednim terminie. Kwota wynagrodzenia, które będzie przysługiwało Spółce, może być niższa niż cena określona w umowie, jeśli wynagrodzenie jest zmienne, ponieważ jednostka może zaoferować klientowi ulgę cenową.

Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia

W momencie zawarcia umowy Spółka dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić lub grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.

Dobro lub usługa przyrzczone klientowi są odrębne, jeżeli spełnione są obydwa następujące warunki:

- klient może odnosić korzyści z dobra lub usługi albo bezpośrednio, albo poprzez powiązanie z innymi zasobami, które są dla niego łatwo dostępne, oraz
- zobowiązanie Spółki do przekazania dobra lub usługi na rzecz klienta można zidentyfikować jako odrębne w stosunku do innych zobowiązań określonych w umowie.

Ustalenie ceny transakcyjnej

W celu ustalenia ceny transakcyjnej Spółka uwzględnia warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Spółki – będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich (na przykład niektórych podatków od sprzedaży). Wynagrodzenie określone w umowie z klientem może obejmować kwoty stałe, kwoty zmienne lub oba te rodzaje kwot.

Wynagrodzenie zmienne

Jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, Spółka oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta. Spółka szacuje kwotę wynagrodzenia zmiennego, stosując jedną z następujących metod w zależności od tego, która z nich pozwoli Spółce dokładniej przewidzieć kwotę wynagrodzenia, do którego jest uprawniona:

- wartość oczekiwana – wartość oczekiwana to suma iloczynów możliwych kwot wynagrodzenia i odpowiadających im prawdopodobieństw wystąpienia. Wartość oczekiwana może być właściwym szacunkiem kwoty wynagrodzenia zmiennego, jeśli Spółka zawiera dużą liczbę podobnych umów.
- wartość najbardziej prawdopodobna – wartość najbardziej prawdopodobna to pojedyncza, najbardziej prawdopodobna kwota z przedziału możliwych kwot wynagrodzenia (tj. pojedynczy najbardziej prawdopodobny wynik umowy). Wartość najbardziej prawdopodobna może być właściwym szacunkiem kwoty wynagrodzenia zmiennego, jeśli umowa ma tylko dwa możliwe wyniki (na przykład Spółka albo uzyskuje premię za wyniki, albo nie).

Spółka zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego.

Przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia

Spółka przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia (lub do odrębnego dobra lub odrębnej usługi) w kwocie, która odzwierciedla kwotę wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Spółki – przysługiwać jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Spełnianie zobowiązań do wykonania świadczenia

Spółka ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi.

Wynagrodzenie zmienne

Niektóre umowy z klientami zawierają kwoty zmienne wynagrodzenia w związku z udzielaniem upustów, rabatów.

Jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, jednostka oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta i zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego.

Jednostka szacuje kwotę wynagrodzenia zmiennego stosując metodę wartości oczekiwanej.

Koszty

Koszt wytworzenia sprzedanych produktów obejmuje koszty wytworzenia sprzedanych wyrobów i usług, w tym usług działalności pomocniczej.

Koszty sprzedaży obejmują koszty wspomagania sprzedaży, koszty handlowe, oraz koszty dystrybucji.

Koszty ogólnego zarządu obejmują koszty związane z zarządzaniem i administrowaniem Spółką jako całością.

Segmenty działalności

Zgodnie z wymogami MSSF 8, należy identyfikować segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów Spółki, które są regularnie weryfikowane przez osoby decydujące o przydzielaniu zasobów do danego segmentu i oceniające jego wyniki finansowe. Spółka prowadzi jednorodną działalność polegającą na produkcji i sprzedaży wyrobów cukierniczych. Natomiast dla potrzeb zarządzania wewnętrzny system sprawozdawczości finansowej pozwala identyfikować wyniki finansowe wg kryterium rynków zbytu.

Wydatki inwestycyjne nie są alokowane do segmentów wg rynków zbytu, ponieważ aktywa trwałe służące działalności we wszystkich segmentach są zlokalizowane w Polsce.

Podatek dochodowy

Podatek dochodowy stanowi obciążenie wyniku finansowego brutto i obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Bieżący podatek dochodowy jest to kwota ustalona na podstawie przepisów podatkowych, która jest naliczona od dochodu do opodatkowania za dany okres.

Bieżący podatek dochodowy ujmuje się jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie został zapłacony. Jeśli kwota dotychczas zapłacona z tytułu bieżącego podatku dochodowego przekracza kwotę do zapłaty, to nadwyżkę ujmuje się jako należność.

Podatek odroczony obliczany jest przy użyciu metody bilansowej. Podatek odroczony odzwierciedla efekt podatkowy netto przejściowych różnic pomiędzy wartością bilansową danego składnika aktywów lub pasywów, a jego wartością podatkową. Aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego są obliczane z użyciem obowiązujących stawek podatku przewidywanych na przyszłe lata, w których oczekuje się, że przejściowe różnice zrealizują się według stawek podatkowych ogłoszonych lub ustanowionych na dzień bilansowy.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego od ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych strat podatkowych, są uznawane tylko wówczas, jeśli jest prawdopodobne wystąpienie w przyszłości wystarczającej podstawy opodatkowania, od której te różnice będą mogły być odliczone.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego są tworzone bez względu na to, kiedy ma nastąpić ich realizacja.

Aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie są dyskontowane i są klasyfikowane w bilansie odpowiednio jako aktywa trwałe lub zobowiązania długoterminowe.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu działalności prowadzonej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej ujmuje się w wartości początkowej w kwocie spodziewanego wykorzystania puli pomocy publicznej i jej wartość jest pomniejszana o wykorzystaną ulgę w roku podatkowym. W sprawozdaniu z dochodów całkowitych na dzień bilansowy aktywo jest wykazywane w wartości spodziewanej pozostałej do wykorzystania puli przyznanej pomocy publicznej w postaci zwolnienia z podatku dochodowego. Założenia projekcji finansowej są weryfikowane na każdy dzień bilansowy.

Zysk na jedną akcję

Zysk na jedną akcję jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przysługującego akcjonariuszom akcji zwykłych przez średnią ważoną ilość akcji występujących w danym okresie.

Rozwodniony zysk na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto za dany okres skorygowanego o zmiany zysku wynikające z zamiany potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe przez skorygowaną średnią ważoną liczbę akcji zwykłych.

Transakcje w walucie obcej

Walutą funkcjonalną Spółki jest złoty polski.

Transakcje przeprowadzane w walucie innej niż waluta funkcjonalna wykazuje się po kursie waluty obowiązującym na dzień transakcji, przy czym:

- wartości z faktur wycenia się po średnim kursie NBP ogłoszonym w dniu roboczym poprzedzającym dzień wystawienia faktury,
- wpływy (przychody) i rozchody – wycenia się według kursu faktycznie zastosowanego w przypadku sprzedaży lub kupna walut obcych oraz otrzymania należności lub zapłaty zobowiązań, natomiast gdy do otrzymanych należności lub zapłaty zobowiązań nie jest możliwe uwzględnienie faktycznie zastosowanego kursu waluty w danym dniu, stosuje się kurs średni ogłaszany przez NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego ten dzień.
- w pozostałych przypadkach, stosuje się kurs średni ogłaszany przez NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień transakcji.

Na dzień bilansowy:

- pozycje pieniężne w walucie obcej obejmujące posiadane przez Spółkę waluty oraz należności i zobowiązania przypadające do otrzymania lub zapłaty, w ustalonej lub możliwej do ustalenia liczbie jednostek waluty, przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia, tj. kursu wymiany natychmiastowego wykonania na dzień bilansowy; tj. po średnim kursie NBP obowiązującym na dzień bilansowy
- pozycje niepieniężne wyceniane według historycznej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia wyrażonych w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została ustalona.

Różnice kursowe powstające z tytułu rozliczania pozycji pieniężnych lub z tytułu przeliczania pozycji pieniężnych po kursach innych niż te, po których zostały one przeliczone w momencie ich początkowego ujęcia w danym okresie lub w poprzednich sprawozdaniach finansowych, Spółka ujmuje w wyniku finansowym okresu, w którym powstają, z wyjątkiem różnic kursowych powstałych w wyniku zaciągnięcia pożyczek i kredytów w walucie obcej, dotyczące składników aktywów, których dostosowanie do wykorzystania lub sprzedaży wymaga dużo czasu oraz pozycji pieniężnych stanowiących zabezpieczenie

ryzyka walutowego, ujmowanych zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Różnice kursowe ujmowane są w rachunku zysków i strat w kwocie netto.

Wartość firmy

Wartość firmy na dzień połączenia wycenia się według jej ceny nabycia, stanowiącej nadwyżkę kosztu połączenia jednostek gospodarczych nad udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych ustalonych na dzień przejścia (wszystkie istotne dni wymiany w przypadku przejęć będących wynikiem kilku następujących po sobie transakcji).

Wartość firmy podlega przypisaniu do ośrodków (grup ośrodków) wypracowujących środki pieniężne na dzień połączenia jednostek gospodarczych.

Wartość firmy poddawana jest testowi na utratę wartości przed końcem okresu sprawozdawczego, w którym nastąpiło połączenie, a następnie w każdym kolejnym rocznym okresie sprawozdawczym. W przypadku wystąpienia przesłanek wskazujących na utratę wartości, test na utratę wartości przeprowadza się przed końcem każdego okresu sprawozdawczego, w którym wystąpiły takie przesłanki.

Wartość firmy wycenia się na dzień sprawozdawczy według ceny nabycia pomniejszonej o łączne dotychczasowe odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości oraz zmniejszenia z tytułu zbycia części udziałów, do których była ona uprzednio przypisana. Odpisy aktualizujące do wysokości przypisanej do danego ośrodka (grupy ośrodków) wypracowującego środki pieniężne wartości firmy nie podlegają odwróceniu.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych (jednostkach, na które spółka wywiera znaczący wpływ, ale nie sprawuje nad nimi kontroli ani współkontroli) ujmowane są w sprawozdaniu finansowym metodą praw własności, na podstawie danych finansowych pochodzących ze sprawozdań finansowych tych jednostek, sporządzonych na ten sam dzień sprawozdawczy, co jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki dominującej. Dane finansowe jednostki są doprowadzane do tych samych zasad rachunkowości jakie stosuje Spółka dominująca.

Po zastosowaniu metody praw własności inwestycja podlega ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości.

Przyjmuje się, że Spółka wywiera znaczący wpływ na jednostkę, jeżeli posiada zdolność do uczestniczenia w podejmowaniu decyzji w sprawach polityki finansowej i operacyjnej jednostki. W szczególności warunek ten jest spełniony, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio więcej niż 20%, a nie więcej niż 50% praw głosu w danej jednostce gospodarczej, a uczestniczenie w podejmowaniu decyzji w sprawach polityki finansowej i operacyjnej jednostki nie jest umownie ani faktycznie ograniczone oraz jest faktycznie sprawowane.

Aktywa finansowe

Polityka rachunkowości stosowana do dnia 31 grudnia 2017 roku:

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to notowane na aktywnym rynku aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Spółka zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,

- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
  - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
  - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
  - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) został zgodnie z MSR 39 wyznaczony do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat/ sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako przychody finansowe (korzystne zmiany netto wartości godziwej) lub koszty finansowe (niekorzystne zmiany netto wartości godziwej). Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy instrument był najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu pochodnego byłoby zabronione. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność w zakresie ujmowania lub wyceny (niedopasowanie księgowo); lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane. Na dzień 31 grudnia 2017 roku żadne aktywa finansowe nie zostały wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób) a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczoney ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej,

w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Spółka traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

W sytuacji, gdy Spółka:

- posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz
- zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie

składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto.

Porozumienie ramowe opisane w MSR 32.50 nie stanowi podstawy do kompensaty, jeżeli nie zostaną spełnione obydwa kryteria opisane powyżej.

Polityka rachunkowości stosowana począwszy od dnia 1 stycznia 2018 roku:

Klasyfikacja aktywów finansowych

Aktywa finansowe klasyfikowane są do następujących kategorii wyceny:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Jednostka klasyfikuje składnik aktywów finansowych na podstawie modelu biznesowego jednostki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych dla składnika aktywów finansowych (tzw. „kryterium SPPI”). Jednostka dokonuje reklasyfikacji inwestycji w instrumenty dłużne wtedy i tylko wtedy, gdy zmianie ulega model zarządzania tymi aktywami.

Wycena na moment początkowego ujęcia

Z wyjątkiem niektórych należności z tytułu dostaw i usług, w momencie początkowego ujęcia jednostka wycenia składnik aktywów finansowych w jego wartości godziwej, którą w przypadku aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia tych aktywów finansowych.

Zaprzestanie ujmowania

Aktywa finansowe wyłącza się z ksiąg rachunkowych, w sytuacji gdy:

Prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z aktywów finansowych wygasły, lub

Prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z aktywów finansowych zostały przeniesione a Spółka dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Wycena po początkowym ujęciu

Dla celów wyceny po początkowym ujęciu, aktywa finansowe klasyfikowane są do jednej z czterech kategorii:

- Instrumenty dłużne wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- Instrumenty dłużne wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Instrumenty dłużne – aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, oraz warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach

przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Do kategorii aktywów finansowych wycenianych zamortyzowanym kosztem Spółka klasyfikuje:

- należności handlowe,
- pożyczki spełniające test klasyfikacyjny SPPI, które zgodnie z modelem biznesowym wykazywane są jako utrzymywane w celu uzyskania przepływów pieniężnych,
- środki pieniężne i ekwiwalenty.

Przychody z tytułu odsetek oblicza się przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i wykazuje się w rachunku zysków i strat/ sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji „Przychody z tytułu odsetek”

Instrumenty dłużne – aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych; oraz
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Przychody z tytułu odsetek, różnice kursowe oraz zyski i straty z tytułu utraty wartości ujmowane są w wyniku finansowym i obliczane w taki sam sposób jak w przypadku aktywów finansowych wycenianych zamortyzowanym kosztem. Pozostałe zmiany wartości godziwej ujmowane są w przez inne całkowite dochody. W momencie zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych łączny zysk lub strata uprzednio rozpoznana w innych całkowitych dochodach zostają przeklasyfikowane z pozycji kapitału własnego do wyniku finansowego.

Przychody z tytułu odsetek oblicza się przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i wykazuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji „Przychody z tytułu odsetek”

Do kategorii instrumentów dłużnych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody Spółka klasyfikuje np. notowane instrumenty dłużne.

Instrumenty kapitałowe – aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

W momencie początkowego ujęcia Spółka może dokonać nieodwołalnego wyboru dotyczącego ujmowania w innych całkowitych dochodach późniejszych zmian wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy, który nie jest przeznaczony do obrotu ani nie jest warunkową zapłatą ujętą przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek, do którego ma zastosowanie MSSF 3. Wybór taki dokonywany jest oddzielnie dla każdego instrumentu kapitałowego. Skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach nie podlegają przeklasyfikowaniu do wyniku finansowego. Dywidendy ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów wtedy, gdy powstaje uprawnienie jednostki do otrzymania dywidendy, chyba że dywidendy te w oczywisty sposób stanowią odzyskanie części kosztów inwestycji.

Do kategorii instrumentów kapitałowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody Spółka klasyfikuje np. nienotowane instrumenty kapitałowe.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnik aktywów finansowych, które nie spełniają kryteriów wyceny według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zysk lub stratę z wyceny inwestycji dłużnych do wartości godziwej ujmuje się w wyniku finansowym.

Dywidendy ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów wtedy, gdy powstaje uprawnienie jednostki do otrzymania dywidendy.

Do kategorii instrumentów kapitałowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy Spółka klasyfikuje np. nienotowane instrumenty kapitałowe.

W sytuacji, gdy Spółka:

posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz

zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto.

Porozumienie ramowe opisane w MSR 32.50 nie stanowi podstawy do kompensaty, jeżeli nie zostaną spełnione obydwa kryteria opisane powyżej.

Wycena do wartości godziwej

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,

w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Spółki.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Spółka stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,

Poziom 2 – Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,

Poziom 3 - Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Spółka ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość).

III. DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Przychody ze sprzedaży.

	w tys.	
	2018	2017 (przekształcone)
Przychody netto ze sprzedaży produktów, w tym:	543 781	548 475
kraj	485 887	488 368
eksport	57 894	60 107
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, w tym:	15 383	17 849
kraj	13 175	15 542
eksport	2 208	2 307
Razem przychody ze sprzedaży, w tym:	559 164	566 324
kraj	499 062	503 910
eksport	60 102	62 414

2. Koszty według rodzaju

	w tys.	
	2018	2017 (przekształcone)
a) amortyzacja	28 635	25 619
b) zużycie materiałów i energii	286 885	305 259
c) usługi obce	36 110	32 215
d) podatki i opłaty	3 384	2 149
e) wynagrodzenia	65 111	60 181
f) ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	12 935	11 627
g) pozostałe koszty rodzajowe (z tytułu)	34 623	18 688
- usługi reklamowe i marketingowe	32 115	16 671
- ubezpieczenia majątkowe	1 458	1 206
- pozostałe koszty	1 050	811
Koszty według rodzaju, razem	467 683	455 738
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	-11 095	2 580
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	-2 045	-2 251
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	-53 824	-49 714
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	-63 213	-52 719
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	337 506	353 634

3. Koszty świadczeń pracowniczych

	w tys.	
	2018	2017 (przekształcone)
Wynagrodzenia	65 111	60 181
Ubezpieczenia społeczne	10 734	9 757
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	2 201	1 870
Koszty świadczeń pracowniczych	78 046	71 808
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	39 556	35 575
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	19 579	18 584
Pozycje ujęte w kosztach zarządu	18 911	17 649
Koszty świadczeń pracowniczych	78 046	71 808

4. Pozostałe przychody operacyjne

	w tys.	
	2018	2017 (przekształcone)
1. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0	0
2. Dotacje	16	3
3. Inne przychody operacyjne, w tym:	1 128	1 129
a) pozostałe, w tym:	1 128	1 129
- otrzymane odszkodowania	895	994
- pozostałe	233	135
Pozostałe przychody operacyjne, razem	1 144	1 132

5. Pozostałe koszty operacyjne

	w tys.	
	2018	2017 (przekształcone)
1. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	38	155
2. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych, z tytułu:	0	85
- należności	0	85
3. Inne koszty operacyjne, w tym:	1 132	1 245
- darowizny	274	334
- kary i odszkodowania	704	686
- pozostałe	154	225
Pozostałe koszty operacyjne, razem	1 170	1 485

6. Przychody finansowe

	w tys.	
	2018	2017 (przekształcone)
1. Dywidendy i udziały w zyskach, razem	0	181
- od pozostałych jednostek	0	181
2. Przychody finansowe z tytułu odsetek, razem	3 286	2 908
a) pozostałe odsetki	3 286	2 908
- od jednostek powiązanych	42	28
- od pozostałych jednostek	3 244	2 880
3. Zysk ze zbycia inwestycji	0	4 634
4. Inne przychody finansowe, razem	68	35
a) dodatnie różnice kursowe	68	35
- zrealizowane	95	255
- niezrealizowane	-27	-220
Przychody finansowe, razem	3 354	7 758

Pozycja „Zysk ze zbycia inwestycji” w roku 2017 w kwocie 4.634 wynika z osiągniętego zysku z zawartych transakcji sprzedaży akcji notowanych na giełdzie w tym sprzedaży 107.876 akcji spółki Josef Manner & Comp. AG z siedzibą w Wiedniu w kwocie 4.628 tys. zł.

7. Koszty finansowe

	w tys.	
	2018	2017 (przekształcone)
Koszty finansowe z tytułu odsetek, razem	256	15
a) pozostałe odsetki	256	15
- dla innych jednostek	256	15
Inne koszty finansowe, razem	343	262
a) pozostałe, w tym:	343	262
- wycena aktywów finansowych	343	262
Koszty finansowe, razem	599	277

Pozycja „wycena aktywów finansowych” zawiera niekorzystne zmiany wartości godziwej pakietu akcji notowanych na giełdzie.

8. Podatek dochodowy

PODATEK DOCHODOWY	w tys.	
	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017 (przekształcone)
Bieżący podatek dochodowy	16 176	19 103
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	16 176	19 103
Odroczony podatek dochodowy	2 428	-27 329
Związany z powstaniem i odwróceniem różnic przejściowych	2 428	-27 329
Podatek dochodowy wykazany w zysku	18 604	-8 226

Uzgodnienie podatku dochodowego od zysku(straty) brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Spółki przedstawia się następująco:

PODATEK DOCHODOWY WG EFEKTYWNEJ STOPY PODATKOWEJ	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017 (przekształcone)
Zysk brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	95 860	104 561
Zysk brutto przed opodatkowaniem	95 860	104 561
Podatek dochodowy wg stawki obowiązującej w Polsce , wynoszącej 19 %(okres porównawczy 19%)	18 213	19 867
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	0	0
Nieujęte straty podatkowe	0	0
Wykorzystanie wcześniej nierozpoznanych strat podatkowych	0	0
Różnice trwale niestanowiące kosztów uzyskania przychodów w tym :	428	579
PFRON	168	134
Koszty reprezentacji	18	65
Odpis aktualizujący na należności	67	24
Przekazane darowizny i składki członkowskie	16	30
RK ujemne- VAT	9	150
Spisanie należności przedawnionych ,umorzenie należności	2	0
Kary, grzywny odszkodowania	61	70
Ulga B+R	72	0
Pozostałe	15	106
Różnice trwale niebędące podstawą do opodatkowania	-199	-29
RK dodatnie- VAT	-45	-14
Rozwiązanie odpis.aktual. na należności	-154	-15
Pozostałe	0	0
Różnice trwale zwiększające podstawę opodatkowania	162	0
Rozpoznanie pomocy publicznej podlegającej odliczeniu w przyszłych okresach(-) / wykorzystanie pomocy publicznej w danym okresie (+)	2 364	-28 262
Podatek dochodowy przypisany działalności zwolnionej	-2 364	-916
Podatek dochodowy wg efektywnej stopy podatkowej wynoszącej (19,41) % w 2018r.(8,38% w 2017r)	18 604	-8 761
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w RZiS	18 604	-8 761

ODROCZONY PODATEK DOCHODOWY	Sprawozdanie z sytuacji finansowej		Sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok zakończony	
	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017 (przeeksztalcone)
Dodatnie różnice kursowe	33	52	19	40
Naliczone odsetki	42	41	-1	7
Przyspieszona amortyzacja podatkowa	16 413	16 653	240	-2075
Korekta dochodów bilansowych z faktur korygujących	0	0	0	0
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	16 488	16 746	258	-2 028
Rozliczenia międzyokresowe bierne	4 478	5 094	-617	1078
Odpisy aktualizujące należności	144	76	68	-13
Niewypłacone wynagrodzenia	402	395	7	-76
Ujemne różnice kursowe	16	29	-13	-8
Przeszacowanie do wartości netto możliwej do uzyskania	78	57	21	-17
Niezapłacone zobowiązania	0	137	-137	0
Wycena udziałów	587	278	309	128
Korekta dochodów bilansowych z faktur korygujących	157	167	-10	-64
Zobowiązania z tyt leasingu	117	67	50	67
Dochoły zwolnione SSE	25 898	28 262	-2 364	28 262
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	31 877	34 562	-2 686	29 357
Zmiany aktuarialne odniesione na kapitał własny	289	253	36	-8
Aktywa z tytułu podatku odroczonego odniesione na kapitał	289	253	36	-8
Wartość netto odroczonego podatku dochodowego	-15 678	-18 069	-2 428	27 329

Spółka prowadzi działalność gospodarczą na terenie Krakowskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Krakowski Park Technologiczny”. Warunki prowadzenia działalności w strefie określone są w zezwoleniu nr 86/2010 z dnia 07 października 2010r.:

- poniesienie na terenie strefy wydatków inwestycyjnych w wysokości co najmniej 35 mln złotych w terminie do dnia 31 grudnia 2019 r.

- zatrudnienie przy prowadzeniu działalności w strefie po dniu uzyskania zezwolenia co najmniej 20 pracowników w terminie do 31 grudnia 2016 r. oraz utrzymanie zatrudnienia na poziomie 20 pracowników do dnia 31 grudnia 2018 r.

Oba te warunki były spełnione na dzień 31.12.2018 roku.

Na dzień 31.12.2018 Spółka poniosła nakłady inwestycyjne określone w zezwoleniu na prowadzenie działalności na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej (SSE) w maksymalnej wysokości. Na bazie informacji o pełnym roku 2018 działalności na terenie SSE Spółka dokonała projekcji finansowej od roku 2019 do końca funkcjonowania strefy tj 2026 roku. Na podstawie otrzymanych wyników z projekcji finansowej Spółka potwierdziła wartość aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do niewykorzystanej na dzień 31.12.2018 r ulgi podatkowej w kwocie 25.898 tys. zł. Jest to różnica pomiędzy wartością nominalną ulgi do wykorzystania w kwocie 29.178 tys. zł, a ulgą wykorzystaną w 2017 w kwocie 916 tys. zł oraz wykorzystaną w 2018 roku w kwocie 2.364 tys. Kwota 29.178 tys. zł przedstawia 93% maksymalnej wartości przyznanej pomocy publicznej.

9. Rzeczowe aktywa trwałe

2018 ROK	grunty oraz budynki i budowle	maszyny i urządzenia	środki trwałe w budowie	zaliczki na środki trwałe w budowie	Środki trwałe, razem
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	198 746	351 649	1 543	2 624	554 562
b) zmiany w okresie (z tytułu)	5 054	5 585	5 720	2 280	18 639
- z inwestycji	0	0	10 970	9 113	20 083
- sprzedaż	0	-328	0	0	-328
- likwidacja	0	-1 465	-26	0	-1 491
- pozostałe	0	375	0	0	375
- transfer	5 054	7 003	-5 224	-6 833	0
c) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	203 800	357 234	7 263	4 904	573 201
d) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	34 347	132 031	0	0	166 378
e) amortyzacja za okres (z tytułu)	6 177	20 146	0	0	26 323
- naliczona	6 177	21 897	0	0	28 074
- rozchody sprzedaż	0	-320	0	0	-320
- rozchody likwidacja	0	-1 431	0	0	-1 431
f) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	40 524	152 177	0	0	192 701
g) wartość netto środków trwałych na początek okresu	164 399	219 618	1 543	2 624	388 184
h) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	163 276	205 057	7 263	4 904	380 500

2017 ROK	grunty oraz budynki i budowle	maszyny i urządzenia	środki trwałe w budowie	zaliczki na środki trwałe w budowie	Środki trwałe, razem
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	116 147	265 284	6 443	71 880	459 754
b) zmiany w okresie (z tytułu)	82 599	86 365	-4 900	-69 256	94 808
- z inwestycji	0	0	65 128	30 634	95 762
- sprzedaż	0	-969	0	0	-969
- likwidacja	-12	-372	-16	0	-400
- pozostałe	0	415	0	0	415
- transfer	82 611	87 291	-70 012	-99 890	0
c) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	198 746	351 649	1 543	2 624	554 562
d) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	29 568	112 820	0	0	142 388
e) amortyzacja za okres (z tytułu)	4 779	19 211	0	0	23 990
- naliczona	4 790	20 504	0	0	25 294
- rozchody sprzedaż	0	-924	0	0	-924
- rozchody likwidacja	-11	-369	0	0	-380
f) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	34 347	132 031	0	0	166 378
g) wartość netto środków trwałych na początek okresu	86 579	152 464	6 443	71 880	317 366
h) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	164 399	219 618	1 543	2 624	388 184

Koszty amortyzacji ujęte w zysku lub stracie	Rok zakończony	Rok zakończony
	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:	21 301	17 744
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	21 301	17 744
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	4 478	5 554
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	4 478	5 554
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:	2 856	2 321
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	2 856	2 321
Amortyzacja środków trwałych ogółem	28 074	25 294
Amortyzacja wartości niematerialnych ogółem	562	325
Amortyzacja razem:	28 636	25 619

10. Wartość firmy

Spółka dokonała testu na utratę wartości „wartości firmy” powstałej w wyniku nabycia w roku 2007 zorganizowanej części przedsiębiorstwa.

Szacowanie przyszłych przepływów pieniężnych z uwzględnieniem wartości rezydualnej dokonano na okres 5 lat od daty bilansowej w oparciu o dane historyczne.

Założono wzrost przychodów ze sprzedaży w 5 letnim okresie prognozy na poziomie 4% rok do roku. Natomiast jako stopę wzrostu przepływów pieniężnych po okresie 5-letniej prognozy przyjęto 1%.

Jako stopę dyskonta dla otrzymania bieżącej wartości przepływów pieniężnych zastosowano stopę rynkową wynoszącą 5,59% rocznie.

Test wykazał wyższe planowane zdyskontowane przepływy pieniężne niż wartość „wartości firmy” ujętą w księgach rachunkowych w kwocie 2.008 tys. zł.

11. Wartości niematerialne

2018 ROK	licencje	znaki handlowe	inne WN	Wartości niematerialne razem
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	3 832	0	376	4 208
b) zmiany w okresie (z tytułu)	802	0	-376	426
- z inwestycji	0	0	426	426
- transfer z innych wartości niematerialnych	802	0	-802	0
c) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	4 634	0	0	4 634
d) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	3 073	0	0	3 073
e) amortyzacja za okres (z tytułu)	562	0	0	562
- naliczona	562	0	0	562
f) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	3 635	0	0	3 635
g) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	1 000	0	0	1 000

Spółka dokonała testu na utratę wartości dla wartości niematerialnej o nieokreślonym okresie użytkowania stanowiący zakupioną recepturę jednego ze swoich wyrobów o wartości 202 tys. zł

Szacowanie przyszłych przepływów pieniężnych nastąpiło na okres 5 lat od daty bilansowej w oparciu o dane historyczne.

Jako przepływy pieniężne w 5 letnim okresie prognozy założono wartości na poziomie wykonania roku 2018.

Jako stopę dyskonta dla otrzymania bieżącej wartości przepływów pieniężnych zastosowano stopę rynkową wynoszącą 5,59% rocznie.

Test wykazał nadwyżkę planowanych zdyskontowanych przepływów pieniężnych nad wartością niematerialną ujętą w księgach rachunkowych.

Dokonując analizy wrażliwości Spółka ocenia, iż wartość bilansowa testowanego składnika aktywów zostanie w pełni odzyskana nawet w przypadku zmniejszenia przepływów pieniężnych.

2017 ROK	licencje	znaki handlowe	inne WN	Wartości niematerialne razem
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	3 907	205	15	4 127
b) zmiany w okresie (z tytułu)	-75	-205	361	81
- z inwestycji	0	0	695	695
- transfer z innych wartości niematerialnych	334	0	-334	0
- likwidacja	-409	-205	0	-614
c) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	3 832	0	376	4 208
d) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	3 157	0	0	3 157
e) amortyzacja za okres (z tytułu)	-84	0	0	-84
- naliczona	325	0	0	325
- likwidacja	-409	0	0	-409
f) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	3 073	0	0	3 073
g) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	759	0	376	1 135

12. Inwestycje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współzależnych oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

12.1. Inwestycje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współzależnych.

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2018 roku nie było zmian w posiadanych przez Spółkę inwestycjach w jednostki zależne, stowarzyszone i współzależne.

Spółka posiada 48,5% udziałów w jednostce stowarzyszonej, spółce „Łasoszcz” z siedzibą w Iwano-Frankowsku na Ukrainie.

	w tys. zł	
	2018	2017
koszty nabycia udziałów w jednostce stowarzyszonej	3 906	3 906
wycena udziałów metodą praw własności w jednostce stowarzyszonej na początek okresu	3 826	3 899
% udział w kapitale zakładowym jednostki stowarzyszonej	48,5%	48,5%
zmiana wyceny metodą praw własności	-123	-73
wycena udziałów metodą praw własności w jednostce stowarzyszonej na koniec okresu	3 703	3 826
odpis z tytułu utraty wartości na początek okresu	-1 076	-734
zmiana odpisu z tytułu utraty wartości	-1 142	-342
odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	-2 218	-1 076
wycena udziałów na koniec okresu	1 485	2 750

Od grudnia 2013 roku nastąpił istotny wzrost niepewności ekonomicznej i politycznej na Ukrainie.

Międzynarodowe agencje ratingowe obniżyły ratingi kredytowe Ukrainy. Zarówno dotychczasowe jak i dalsze wydarzenia na Ukrainie mogą mieć negatywny wpływ na wynik i sytuację finansową spółki „Łasoszcz” w sposób na chwilę obecną niemożliwy do ustalenia.

Spółka dokonała testu na utratę wartości jednostki stowarzyszonej i w oparciu o test Spółka dokonała odpisu utraty wartości w kwocie 1.142 tys. zł.

Wielkość odpisu została ustalona w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych zakładającej dodatnie prognozy finansowe w okresie 5-letnim.

Planowane przepływy pieniężne zostały zdyskontowane do wartości bieżącej na podstawie stopy dyskonta dla rynku ukraińskiego ustalonej na poziomie 12,50%.

Dokonując analizy wrażliwości wzrost stopy dyskonta o 1% spowodowałby rozpoznanie dodatkowego odpisu utraty wartości w kwocie 10 tys. zł

Z uwagi na ryzyko polityczne i ekonomiczne na Ukrainie Zarząd nie wyklucza w kolejnych okresach sprawozdawczych dokonania dalszego odpisu wartości posiadanych udziałów, których łączna wartość księgowa wraz z udzielonymi pożyczkami oraz należnymi od nich odsetkami na dzień 31.12.2018 wynosi 2.635 tys. zł

Pożyczki z należnymi odsetkami są wykazane w pozycji bilansu „Inne krótkoterminowe aktywa finansowe” w notcie nr 16. W 2018 jednostka stowarzyszona dokonała spłaty części pożyczki w kwocie 6 tys. USD. Pożyczki dla jednostki stowarzyszonej nie są objęte odpisem.

Poniższa tabela prezentuje skrócone dane finansowe jednostki stowarzyszonej:

	w tys. PLN		w tys. UAH	
	2018	2017	2018	2017
Przychody ogółem	4 263	5 155	32 074	36 306
Zysk operacyjny	-173	-175	-1 300	-1 232
Zysk brutto	-185	-361	-1 393	-2 539
Zysk netto	-159	-342	-1 194	-2 406
Całkowite dochody ogółem	-159	-342	-1 194	-2 406
aktywa trwałe	1 181	1 175	8 700	9 503
aktywa obrotowe	2 378	2 257	17 522	18 265
Razem aktywa	3 558	3 432	26 222	27 768
kapitał własny	117	254	861	2 055
zobowiązania krótkoterminowe	3 441	3 178	25 361	25 713
Razem pasywa	3 558	3 432	26 222	27 768
kurs NBP UAH/PLN średnioroczny			0,1329	0,1420
kurs NBP UAH/PLN na koniec okresu			0,1357	0,1236

13. Zapasy

Zapasy	w tys.	
	2018	2017
Materiały (według ceny nabycia)	32 657	43 310
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	4 577	4 799
Produkty gotowe:	23 973	14 005
Według ceny nabycia/ kosztu wytworzenia	23 973	14 005
Według wartości netto możliwej do uzyskania	0	0
Towary	269	283
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	61 476	62 397

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku Spółka dokonała zawiązania odpisów wartości zapasów do wartości netto możliwej do odzyskania w kwocie 109 tys. zł.

Odpisy zawiązane w 2018 roku dotyczyły likwidacji zapasów zbędnych opakowań na skutek utraty ich przydatności w procesie produkcyjnym oraz utylizacji wyrobów gotowych.

Saldo na dzień 31.12.2018 roku zawiązanych odpisów na zapasy wynosiło 411 tys. zł (w tym na opakowania 293 tys.zł)

W roku 2017 Spółka dokonała odwrócenia zawiązanego odpisu wartości zapasów do wartości netto możliwej do odzyskania w kwocie 89 tys. zł.

Odwrócenie odpisów w 2017 roku dotyczyły likwidacji zapasów zbędnych opakowań na skutek utraty ich przydatności w procesie produkcyjnym oraz utylizacji wyrobów gotowych.

Saldo na dzień 31.12.2017 roku zawiązanych odpisów na zapasy wynosiło 301 tys. zł (w tym na opakowania 188 tys.zł)

14. Należności

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	w tys. zł	
	2018	2017
a) od jednostek powiązanych	374	184
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	374	184
- do 12 miesięcy	374	184
b) należności od pozostałych jednostek	177 436	187 137
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	176 861	186 729
- do 12 miesięcy	176 861	186 729
- inne	575	408
należności krótkoterminowe netto, razem	177 810	187 321
c) odpisy aktualizujące wartość należności	1 566	1 741
należności krótkoterminowe brutto, razem	179 376	189 062

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG, PRZETERMINOWANE (NETTO) - Z PODZIAŁEM NA NALEŻNOŚCI NIE SPŁACONE W OKRESIE	w tys.	
	2018	2017
a) do 30 dni	10 936	14 506
b) od 31 do 60 dni	-469	981
c) od 61 do 90 dni	-137	-675
c) powyżej 90 dni	1 173	507
należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (netto)	11 503	15 319

ODPISY AKTUALIZUJĄCE NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG, PRZETERMINOWANE	w tys.	
	2018	2017
Na dzień 1 stycznia	1 738	3 526
Utworzenie odpisu	2 101	1 652
Rozwiązanie odpisu	2 273	2 304
Wykorzystanie odpisu	0	1 136
Na dzień 31 grudnia	1 566	1 738

Spółka posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieją dodatkowe ryzyka kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Spółki.

15. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe

	w tys.	
	2018	2017
ubezpieczenia majątkowe	249	218
ubezpieczenie należności	33	33
oprogramowania	54	64
działania promocyjne	8	333
inne	37	28
krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe, razem	381	676

16. Inne krótkoterminowe aktywa finansowe

	w tys.	
	2018	2017
a. w jednostkach powiązanych	1 150	1 059
- udzielone pożyczki	1 150	1 059
b. w pozostałych jednostkach	378	721
-aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	378	721
c. środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	130 211	67 878
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	130 090	67 757
- inne środki pieniężne	95	105
- inne aktywa pieniężne	26	16
krótkoterminowe aktywa finansowe, razem	131 739	69 658

Pozycja udzielone pożyczki dotyczy ukraińskiej spółki stowarzyszonej „Lasoszczi”.

Pozycja aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej zawiera wartość pakietu akcji spółki notowanej na giełdzie.

17. Kapitał podstawowy

KAPITAŁ ZAKŁADOWY (STRUKTURA)						
w tys.						
Seria / emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Wartość serii/ emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	imiennie	2 727	14	gotówka	1992-06-26	1993-01-01
A	na okaziciela	204 593	1 023	gotówka	1992-06-26	1993-01-01
B	na okaziciela	622 260	3 111	gotówka	1996-12-02	1997-01-01
C	na okaziciela	670 175	3 351	gotówka	1997-12-29	1997-01-01
Liczba akcji, razem		1 499 755				
Kapitał zakładowy, razem			7 499			
Wartość nominalna jednej akcji (w zł)		5,00				

Nie było zmian w strukturze kapitału w stosunku do stanu na 31.12.2017.

18. Inne składniki kapitału

	w tys.	
	2018	2017
wartość na początek okresu	-1 142	1 789
zwiększenia, w tym:	36	4
- podatek odroczony od wyceny aktuarialnej	36	4
zmniejszenia, w tym:	264	2 935
- wycena aktuarialna z tytułu odpraw emerytalnych	264	32
- wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	0	2 903
wartość na koniec okresu	-1 370	-1 142

19. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne

WYCENA NA DZIEŃ 31.12.2018	KWOTA ZOBOWIĄZAŃ	W TYM REZERWA KRÓTKOTERMINOWA	W TYM REZERWA DŁUGOTERMINOWA
rezerwa na nagrody jubileuszowe	5 087	515	4 572
rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe	5 331	406	4 925
razem	10 418	921	9 497

WYCENA NA DZIEŃ 31.12.2017	KWOTA ZOBOWIĄZAŃ	W TYM REZERWA KRÓTKOTERMINOWA	W TYM REZERWA DŁUGOTERMINOWA
rezerwa na nagrody jubileuszowe	4 845	422	4 423
rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe	4 902	372	4 530
razem	9 747	794	8 953

Podstawowe założenia przyjęte przez aktuarium do wyceny:

- wysokość stopy dyskontowej na poziomie 3,0%
- długookresowa średnia wzrostu płac na poziomie 3,5%
- średnia inflacja na poziomie 2,5%

Zmiana stanu zobowiązań w roku obrotowym 2018	Łącznie	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalne i rentowe
Bilans otwarcia	9 747	4 845	4 902
Koszty bieżącego zatrudnienia	603	303	300
Koszty odsetek [dyskonta]	305	150	155
(Świadczenia wypłacone)	-761	-470	-291
Skutki ograniczenia lub rozliczenia świadczeń	0	0	0
Koszt przeszłego zatrudnienia	0	0	0
Zyski i straty aktuarialne	524	259	265
w tym związane ze zmianami założeń demograficznych	7	2	5
w tym związane ze zmianami założeń finansowych	238	107	131
w tym związane z doświadczeniem	279	150	129
Bilans zamknięcia	10 418	5 087	5 331

Zmiana stanu zobowiązań w roku obrotowym 2017	Łącznie	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalne i rentowe
Bilans otwarcia	9 583	4 945	4 638
Koszty bieżącego zatrudnienia	538	276	262
Koszty odsetek [dyskonta]	293	134	159
(Świadczenia wypłacone)	-852	-674	-178
Skutki rozliczenia świadczeń	0	0	0
Koszt przeszłego zatrudnienia	0	0	0
Zyski i straty aktuarialne	185	164	21
w tym związane ze zmianami założeń demograficznych	14	5	9
w tym związane ze zmianami założeń finansowych	219	99	120
w tym związane z doświadczeniem	-48	60	-108
Bilans zamknięcia	9 747	4 845	4 902

Badanie wrażliwości wyceny rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych na zmianę stopy dyskontowej.

	Łącznie	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalne i rentowe
Zobowiązanie wyliczone w raporcie	10 418	5 087	5 331
Zobowiązanie wyliczone dla stopy dyskonta +0,5%	9 951	4 877	5 074
Zobowiązanie wyliczone dla stopy dyskonta -0,5%	10 926	5 316	5 610

20. Zobowiązania długoterminowe

	w tys.	
	2018	2017
wobec pozostałych jednostek	478	296
- inne (wg rodzaju), w tym	478	296
- z tytułu leasingu	478	296
Zobowiązania długoterminowe, razem	478	296

21. Zobowiązania krótkoterminowe

	w tys.	
	2018	2017
1. zobowiązania krótkoterminowe, w tym:	76 784	72 565
wobec pozostałych jednostek	76 784	72 565
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	62 968	56 909
- do 12 miesięcy	62 968	56 909
- zaliczki otrzymane na dostawy	7	147
- bieżące zobowiązania podatkowe, w tym:	4 148	6 726
- CIT	0	683
- z tytułu świadczeń pracowniczych	7 327	6 715
- inne (wg tytułów)	2 334	2 068
- rozliczenie z tyt. potrąceń z wynagrodzeń	144	146
- PFRON	91	58
- zobowiązania inwestycyjne	1 850	1 705
- zobowiązania z tyt. ubezpieczeń majątkowych	108	98
- zobowiązania z tyt. leasingu	139	58
- pozostałe	2	3
2. rozliczenia międzyokresowe	15 757	19 003
zobowiązania krótkoterminowe, razem	92 541	91 568

22. Rozliczenia międzyokresowe

	w tys.	
	2018	2017
Rozliczenia międzyokresowe bierne, z tytułu:		
zaległych urlopów	3 614	3 371
kosztów wsparcia sprzedaży	8 664	11 586
kosztów pracowniczych (należne premie za poprzedni okres)	3 350	3 420
pozostałych kosztów	129	626
Rozliczenia międzyokresowe bierne, razem	15 757	19 003

Pozycja „kosztów wsparcia sprzedaży” w roku 2018 w kwocie 5.594 tys. zł dotyczy bonusów retrospektywnych do udzielenia bezpośrednim nabywcom produktów Spółki, natomiast kwota 3.070 tys. zł dotyczy rozliczeń związanych z działaniami marketingowo – promocyjnymi świadczonymi przez bezpośrednich i pośrednich nabywców produktów Spółki.

23. Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórymi pozycji oraz zmianami wynikającymi z rachunku przepływów pieniężnych

Należności:	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Bilansowa zmiana stanu należności krótko- i długoterminowych	8 029	3 825
Zmiana stanu należności z tytułu podatku	1 482	0
Zmiana stanu należności z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych	41	0
Zmiana stanu należności w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	9 552	3 825

Zobowiązania:	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań krótko- i długoterminowych	4 401	-17 341
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych	-145	1 136
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku	683	-526
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu leasingu	-262	-354
Zmiana stanu zobowiązań w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	4 677	-17 085

Rezerwy na zobowiązania:	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Bilansowa zmiana stanu rezerw	670	-9 623
Korekta o zmianę stanu rezerwy na podatek odroczony	0	9 787
Korekta o zmianę stanu rezerw rozliczonych z kapitałem	-264	-21
Zmiana stanu rezerw w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	406	143

24. Sprawy sądowe

Istotne sprawy sądowe nie występują

25. Zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe

Nie występują.

26. Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2018 roku na podstawie podpisanych i nie zrealizowanych jeszcze umów Spółka zobowiązała się ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w kwocie około 7,9 mln zł. Kwoty te przeznaczone są na zakup nowych maszyn i urządzeń.

27. Informacja o przeciętnym zatrudnieniu

Wyszczególnienie	Średnia liczba zatrudnionych w 2018 r.	Średnia liczba zatrudnionych w 2017 r.
Ogółem, z tego:	1062	966
-pracownicy na stanowiskach robotniczych	675	597
-pracownicy administracyjni	379	362
-osoby korzystające z urlopów wychowawczych lub bezpłatnych	8	7

28. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Główne instrumenty finansowe, z których korzysta Spółka, to środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Spółka posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Zasadą stosowaną przez Spółkę obecnie i przez cały okres objęty sprawozdaniem jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Ocena Spółki dotycząca głównych ryzyk:

- **ryzyko stopy procentowej:**

Spółka nie posiada długoterminowych zobowiązań finansowych.

W związku z tym wg oceny Spółki, nie jest ona narażona na ryzyko stopy procentowej.

- **ryzyko walutowe**

Spółka narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta wyceny tj głównie w EUR, GBP i USD. W walutach innych niż waluta sprawozdawcza około 9% ogółu sprzedaży stanowią zawarte przez Spółkę transakcje sprzedaży, podczas gdy transakcje zakupowe stanowią około 37% ogółu transakcji zakupów.

W spółce występuje również ryzyko walutowe związane z udzielonymi pożyczkami w USD dla ukraińskiej spółki stowarzyszonej „Łasoszczii”.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość zysku (straty) brutto (w związku ze zmianą wartości godziwej aktywów i zobowiązań pieniężnych) oraz całkowitych dochodów ogółem Spółki na racjonalnie możliwe wahania kursu EUR, GBP i USD przy założeniu niezmienności innych czynników.

	Wzrost/ spadek kursu waluty	Wpływ na zysk lub stratę brutto	Wpływ na całkowite dochody ogółem
31 grudnia 2018 – GBP	+ 10%	108	108
	- 5%	-54	-54
31 grudnia 2017 – GBP	+ 10%	-73	-73
	- 5%	36	36
31 grudnia 2018 – EUR	+ 6%	-582	-582
	- 3%	291	291
31 grudnia 2017 – EUR	+ 6%	-351	-351
	- 3%	176	176
31 grudnia 2018 – USD	+ 6%	125	125
	- 3%	-63	-63
31 grudnia 2017 – USD	+ 6%	155	155
	- 3%	-77	-77

• ryzyko kredytowe

Spółka udziela kredytu kupieckiego większości swoim odbiorcom, ale ryzyko kredytowe jest ograniczone poprzez ubezpieczenie należności w renomowanych firmach ubezpieczeniowych tj.: w STU ERGO HESTIA S.A. oraz w Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. „KUKK”.

Spółka zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Spółki na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczące.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Spółki, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, pożyczki udzielone, aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej ryzyko kredytowe Spółki powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

W Spółce nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego, poza koncentracją związaną z głównym klientem realizującym przychody przekraczające 10% przychodów Spółki o którym mowa w nocie nr 31.

• ryzyko związane z płynnością

Spółka monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej. Spółka lokuje nadwyżki środków pieniężnych w oprocentowanych rachunkach bieżących, depozytach terminowych wybierając instrumenty o odpowiednim okresie wymagalności lub płynności wystarczającej do zapewnienia obsługi przewidywanych płatności.

W ocenie Spółki ryzyko płynności finansowej na dzień 31.12.2018 jest nieistotne ze względu na brak długoterminowych zobowiązań finansowych i dodatni kapitał obrotowy netto.

Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka.

29. Instrumenty finansowe

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Spółki, w podziale na poszczególne kategorie aktywów i zobowiązań.

Wyszczególnienie	31.12.2018		31.12.2017	
	wartość godziwa	wartość bilansowa	wartość godziwa	wartość bilansowa
Długoterminowe aktywa finansowe	1 485	1 485	2 750	2 750
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	1 485	1 485	2 750	2 750
Aktywa finansowe - Pożyczki i należności:	178 960	178 960	188 380	188 380
Pożyczki udzielone	1 150	1 150	1 059	1 059
Należności z tytułu dostaw i usług	177 235	177 235	186 913	186 913
Pozostałe Należności	575	575	408	408
Aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej:	378	378	721	721
Inne aktywa finansowe	378	378	721	721
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty:	130 211	130 211	67 878	67 878
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach	130 090	130 090	67 757	67 757
Inne aktywa pieniężne	121	121	121	121
Zobowiązania finansowe:	76 784	76 784	72 565	72 565
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	62 968	62 968	56 909	56 909
Pozostałe zobowiązania finansowe	13 816	13 816	15 656	15 656

Według oceny Spółki wartość godziwa środków pieniężnych, krótkoterminowych lokat, należności handlowych, udzielonych pożyczek, zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań nie odbiega od wartości bilansowych głównie ze względu na krótki termin zapadalności.

Poniższa tabela przedstawia klasyfikację instrumentów finansowych w hierarchii wartości godziwej.

Wyszczególnienie	31.12.2018			31.12.2017		
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Długoterminowe aktywa finansowe		1 485			2 750	
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	0	1 485	0	0	2 750	0
Aktywa finansowe - Pożyczki i należności:		178 960			188 380	
Pożyczki udzielone	0	1 150	0	0	1 059	0
Należności z tytułu dostaw i usług	0	177 235	0	0	186 913	0
Pozostałe Należności	0	575	0	0	408	0
Aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej:	378			721		
Inne aktywa finansowe	378	0	0	721	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty:		67 878			67 878	
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach	0	130 090	0	0	67 757	0
Inne aktywa pieniężne	0	121	0	0	121	0
Zobowiązania finansowe:		76 784			72 565	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	0	62 968	0	0	56 909	0
Pozostałe zobowiązania finansowe	0	13 816	0	0	15 656	0

Zgodnie z MSSF 13 *Ustalanie wartości godziwej* wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w

hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,

Poziom 2 – Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,

Poziom 3 – Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

30. Działalność zaniechana

Nie występuje.

31. Informacje dotyczące segmentów operacyjnych

Zgodnie z wymogami MSSF 8, należy identyfikować segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów Spółki, które są regularnie weryfikowane przez osoby decydujące o przydzielaniu zasobów do danego segmentu i oceniające jego wyniki finansowe. Spółka prowadzi jednorodną działalność polegającą na produkcji i sprzedaży wyrobów cukierniczych. Natomiast dla potrzeb zarządzania wewnętrzny system sprawozdawczości finansowej pozwala identyfikować wyniki finansowe wg kryterium rynków zbytu.

Wyniki w ramach segmentu rynków zbytu przedstawiają się następująco:

2018			tys. zł
Pozycja:	Kraj	Eksport	Razem
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	499 062	60 102	559 164
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	310 918	36 813	347 731
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	188 144	23 290	211 433

2017 rok (przekształcone)			tys. zł
Pozycja:	Kraj	Eksport	Razem
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	503 910	62 414	566 324
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	327 272	38 771	366 043
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	176 638	23 643	200 281

Wydatki inwestycyjne nie są alokowane do segmentów wg rynków zbytu, ponieważ aktywa trwale służące działalności we wszystkich segmentach są zlokalizowane w Polsce.

Informacja dotycząca głównych klientów:

W okresie 2018 roku Spółka z 1 podmiotem zewnętrznym dokonała transakcji sprzedaży przekraczających 10% łącznych przychodów ze sprzedaży Spółki. Przychody z tym podmiotem wyniosły w przedziale 20-25% łącznych przychodów ze sprzedaży Spółki.

Transakcje sprzedaży miały w całości miejsce w segmencie sprzedaży „Kraj”

32. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

32.1. Informacja o transakcjach z podmiotami z grupy kapitałowej:

Poniższa tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązаныmi w okresie dwunastu miesięcy zakończonym 31 grudnia 2018 i 2017 roku:

Lp.	podmiot powiązany	12 m-cy lub stan na 31.12	sprzedaż podmiotom powiązany	zakupy od podmiotów powiązanych	należności od podmiotów powiązanych	zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
1	Jednostka dominująca Spółki: Hosta International AG	2018	0	0	0	0
2	Pozostałe jednostki powiązane w tym:	2018	2 347		374	
	Hosta GmbH & Co. KG		1 531	0	90	0
	Hosta Meltis Ltd		812	0	284	0
	"WIK" Sp z o.o.		4	0	0	0
3	Jednostka dominująca Spółki: Hosta International AG	2017	0	0	0	0
4	Pozostałe jednostki powiązane.	2017	1 952	0	184	0
5	Jednostka stowarzyszona Spółki, w tym	2018	911	1 601	1 050	347
	PAT WTKF "Lasoszczy" *		911	1 601	1 050	347
6	Jednostka stowarzyszona Spółki	2017	1 018	2 035	1 059	0

* należności od jednostki stowarzyszonej na dzień 31.12.2018 stanowią :

- pożyczki wraz z naliczonymi odsetkami kwocie 1.050 tys zł(1.059 tys zł na dzień 31.12.2017)

32.2. Informacja o wynagrodzeniach, nagrodach i korzyściach Zarządu i Rady Nadzorczej:

Łączne wynagrodzenie Rady Nadzorczej za **2018 rok** wyniosło 1.077 tys. zł, w tym:

- Przewodniczący Rady Nadzorczej Hermann Opferkuch 211 tys. zł ,
- Z-ca Przewodniczącego Rady Nadzorczej Eugeniusz Małek 184 tys. zł,
- Sekretarz Rady Nadzorczej Paweł Bałaga 158 tys. zł,
- Członek Rady Nadzorczej Christoph Köhnlein 131 tys. zł,
- Członek Rady Nadzorczej Nicole Richter 131 tys. zł,
- Członek Rady Nadzorczej Paweł Tomasz Brukszo 131 tys. zł,
- Członek Rady Nadzorczej Laura Weiss 131 tys. zł.

Łączne wynagrodzenie Zarządu za **2018 rok** wyniosło 7.304 tys. zł, w tym dla Prezesa Zarządu 6951 tys. zł, dla Członka Zarządu 353 tys. zł.

Łączne wynagrodzenie Rady Nadzorczej za **2017 rok** wyniosło 1.024 tys. zł, w tym:

- Przewodniczący Rady Nadzorczej Hermann Opferkuch 199 tys. zł ,
- Z-ca Przewodniczącego Rady Nadzorczej Eugeniusz Małek 175 tys. zł,
- Sekretarz Rady Nadzorczej Paweł Bałaga 150 tys. zł,
- Członek Rady Nadzorczej Christoph Köhnlein 125 tys. zł,
- Członek Rady Nadzorczej Nicole Richter 125 tys. zł,
- Członek Rady Nadzorczej Paweł Tomasz Brukszo 125 tys. zł,
- Członek Rady Nadzorczej Laura Weiss 125 tys. zł.

Łączne wynagrodzenie Zarządu za **2017 rok** wyniosło 7.583 tys. zł, w tym dla Prezesa Zarządu 7.233 tys. zł, dla Członka Zarządu 350 tys. zł.

33. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

Nie wystąpiły.

34. Informacje dotyczące umowy z podmiotem uprawnionym do badań sprawozdań finansowych.

34.1. Informacja o umowie:

Umowa z dnia 25.07.2018 o dokonanie przeglądu sprawozdania finansowego za I półrocze 2018 roku oraz badania sprawozdania finansowego za 2018 rok została zawarta z firmą Ernst & Young Audyt Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.

Wyrobu firmy audytorskiej dokonała Rada Nadzorcza.

Emiten nie korzystał z innych usług wybranej firmy audytorskiej.

34.2. Informacja o wynagrodzeniu:

Należne wynagrodzenie za rok obrotowy 2018:

Łączna wysokość wynagrodzenia, wynikającego z umowy z firmą Ernst & Young Audyt Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k., wynosiła 100 tys. zł. netto (w tym za dokonanie przeglądu sprawozdania finansowego za I półrocze 2018 roku 34 tys. zł netto, oraz za badanie sprawozdania finansowego za 2018 rok 66 tys. zł netto)

Należne wynagrodzenie za rok obrotowy 2017:

Łączna wysokość wynagrodzenia, wynikającego z umowy z firmą Ernst & Young Audyt Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k., wynosiła 95 tys. zł. netto (w tym za dokonanie przeglądu sprawozdania finansowego za I półrocze 2017 roku 32 tys. zł netto, oraz za badania sprawozdania finansowego za 2017 rok 63 tys. zł netto)

Podpisy wszystkich członków Zarządu

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
2019-03-14	Dariusz Orłowski	Prezes Zarządu	
2019-03-14	Wojciech Winkel	Członek Zarządu	

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
2019-03-14	Janusz Serwoński	Główny Księgowy	